

BELORTA

REPORT

DUURZAAMHEIDSRAPPORT | 2022

Over dit verslag	4	Mens en maatschappij	67
Voorwoord	4	1. Aantrekkelijke werkgever	70
Over BelOrta	7	2. Gezondheid en veiligheid	75
1. Filialen	10	3. Sociaal betrokken	76
2. Producten	13	Natuurlijke en gezonde producten	79
3. Onze markten	14	1. Van nature gezond	80
Duurzaamheid @ BelOrta	17	2. Kwaliteit en voedselveiligheid	82
1. Duurzaam van veld tot vork	18	3. Innovatie en productontwikkeling	87
2. Uitdagingen in de tuinbouwsector	20	4. Informeren en inspireren	90
Partnerschap met de telers	25	Aanpak duurzaamheidsverslag	91
1. Een echte coöperatie	28	Verklaringen	92
2. Heerlijk van hier	33	1. Aanpak duurzaamheidsverslag	92
3. Duurzame producenten	35	2. Algemene disclosures	102
4. BelOrta ambassadeurschap	41	3. Environment	104
Onze ecologische voetafdruk verkleinen	43	4. Sociaal	105
1. Reductie klimaatimpact en energiebesparing	46	5. Governance	106
2. Tegengaan voedselverlies en verantwoord afvalbeheer	53		
3. Duurzame verpakking Onze visie op verpakkingen	57		
4. Spaarzaam met water	62		

Over dit verslag

Dit duurzaamheidsverslag gaat over BelOrta cv met maatschappelijke zetel te Mechelsesteenweg 120, 2860 Sint-Katelijne-Waver, inclusief drie dochtervennootschappen (Sort&Pak Service bv, Les Vergers de Fernelmont nv en Meiveldkoeling bv). Voor BelOrta is de volledige werking opgenomen, voor de dochtervennootschappen de gedeeltelijke werking.

Het is onze bedoeling om jaarlijks een update te publiceren. Deze editie behelst het jaar 2022. De komende jaren wordt de werking van de dochtervennootschappen verder geïntegreerd in het duurzaamheidsrapport. Vorige edities van het duurzaamheidsverslag zijn te raadplegen op <https://belorta.be/duurzaamheid/duurzaamheidsrapporten>

Bij het opstellen van dit duurzaamheidsverslag evalueren we sinds 2017 hoe we kunnen bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (SDG). Daarnaast hanteren we ook sinds 2021 de internationale standaarden van het Global Reporting Initiative (GRI).

Voortbouwend op deze expertise en ondersteund door onze consultant slidingdoors, werd dit duurzaamheidsverslag 2022 tevens geïnspireerd op het ontwerp van de European Sustainability Reporting Standards (ESRS) in het kader van Europa's Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), die vanaf 1 januari 2025 voor BelOrta van toepassing is. Wij zien dit als het begin van een gezamenlijke reis naar uitgebreidere en strengere rapportage in de komende jaren, als onderdeel van ons streven naar transparantie en waardecreatie voor al onze belanghebbenden.

Philippe Appeltans
directeur

Voorwoord

Het duurzaamheidsrapport 2022 handelt over een **uitzonderlijk jaar** voor coöperatie BelOrta en de aangesloten producenten. De oorlog in Oekraïne en de zeer hoge energieprijzen hebben een grote invloed gehad op onze werking en de aanvoer van groenten en fruit door onze producenten. Een groot deel van de producenten namen **maatregelen om de energiekost te verminderen**. In eerste instantie werd de productie van verwarmde teelten tijdens de wintermaanden sterk teruggedraaid of werd overgeschakeld op minder energie-intensieve teelten. Daarnaast hebben hardfruittelers en witlooftelers ook de lange bewaring van enerzijds appels en peren en anderzijds witloofwortels ingekort, waardoor de aanbodperiodes van deze producten verschoven zijn. Deze wijzigingen in het aanbod hebben een **belangrijke invloed op de prijsvorming**. Periodes waarin het aanbod geconcentreerd is, worden in het algemeen gekenmerkt door lage prijzen. Omgekeerd zorgen periodes met een klein aanbod, en wanneer de markt op basis van de afgelopen jaren verwacht dat er voldoende lokaal product beschikbaar is, voor hogere prijzen. Uiteraard speelt het beschikbare volume aan groenten en fruit op Europees en wereldniveau

Dirk Bertels
Voorzitter

eveneens een belangrijke rol in de prijsvorming. **Extreme weersomstandigheden** al dan niet ten gevolge van klimaatveranderingen, zoals droogte, overstromingen en onverwachte vorstperiodes kunnen land- en tuinbouwproducties in grote gebieden beïnvloeden. Deze moeilijk voorspelbare omstandigheden in onze productieregio en elders kunnen op hun beurt ook weer effect hebben op de prijsvorming van onze lokale producten.

De primaire sector waarvan we als tuinderscoöperatie deel uit maken, is dus afhankelijk van heel wat **externe factoren die een invloed kunnen hebben op de productie en de kwaliteit van groenten en fruit**. Toch verwachten onze afnemers een minimale variatie in het aanbod gekoppeld aan duurzame werkwijzen. Als BelOrta voelen we ons dan ook een **belangrijke spil in de gehele keten op het vlak van duurzaamheid**. We doen dan ook de nodige inspanningen om onze eigen werking verder te verduurzamen. De weg die we de afgelopen jaren daarvoor afgelegd hebben, staat beschreven in dit rapport. Daarnaast spreken onze afnemers ons ook aan over **verschillende duurzame aspecten, zoals de CO2-voetafdruk, het behoud of de verbetering van de biodiversiteit en goede sociale omstandigheden op de productiebedrijven**. Heel wat van deze aspecten zijn reeds opgenomen in de lastenboeken waar onze producenten aan moeten voldoen. Vaak kunnen we dan ook onze afnemers verduidelijking geven op basis van de inhoud van

deze extern gecontroleerde lastenboeken. We zien bij de afnemers wel de vraag toenemen om op basis van ingezamelde data te rapporteren. Om de administratieve druk bij onze producenten onder controle te houden, willen we hierin niet overhaast te werk gaan en zullen we de komende jaren **stap voor stap naar een meer data gedreven rapportage over duurzaamheid** op de productiebedrijven evolueren. Van belang is ook dat onze telers hierbij niet tegen mekaar worden uitgespeeld.

Zonder de inzet van ons personeel, kunnen we de vooropgestelde duurzaamheidsdoelstellingen moeilijk behalen. We proberen dan ook **samen met alle werknemers van BelOrta en de dochterbedrijven de nodige stappen te zetten** door hierover voldoende te communiceren. Aandacht voor duurzaamheid komt aan bod in **diverse opleidingen, interne communicatie en projecten**. Dankzij het interne systeem met oproepen voor het indienen van verbeterideeën, heeft iedere medewerker de mogelijkheid om (duurzame) optimalisaties op zijn eigen werkplek of voor gans BelOrta voor te stellen. Het **toegenomen aantal ingediende en uitgevoerde verbetervoorstellen toont de betrokkenheid van onze medewerkers aan**.

BelOrta heeft een **grote diversiteit aan werknemers**. We geven iedereen die zich schaaft achter de bedrijfswaarden van BelOrta dan ook graag de mogelijkheid om zich te ontplooien. Een **aangename,**

gezonde en veilige werkomgeving, acties om samenwerking binnen en tussen teams te bevorderen en een goede interne communicatie moeten er voor zorgen dat alle werknemers ambassadeurs van BelOrta willen zijn.

De **energiecrisis** heeft ons genoodzaakt om op zoek te gaan naar maatregelen om het **energieverbruik te verminderen**. Ook hiervoor deden we een beroep op alle medewerkers om eens kritisch te bekijken waar dit mogelijk zou zijn. Dankzij de uitvoering van een groot deel van de ingediende ideeën hebben we een **structurele daling van het energieverbruik** bekomen. Dit is zichtbaar in de berekening van onze CO2-voetafdruk. **De evolutie van de CO2-uitstoot vertoont een gunstig verloop**. Mits we de geleverde inspanningen de komende jaren volhouden en aanvullen met bijkomende hernieuwbare energieproductie, moeten we onze doelstelling van 2030 ruim op voorhand kunnen bereiken.

Via dit rapport communiceren we over de stappen die we zetten op het vlak van duurzaamheid. Deze **open communicatie past binnen de visie van BelOrta**, maar we proberen hiermee ook te voldoen aan de vraag van onze afnemers om te rapporteren over de **evolutie van onze organisatie**. Ook de komende jaren zullen we de nodige inspanningen doen om te blijven beantwoorden aan de verwachtingen van de maatschappij, die steeds ruimer zullen worden dan enkel het leveren van gezonde groenten en fruit.

Over BelOrta

Onze missie

BelOrta concentreert en vermarkt, als een transparante en betrouwbare **partner**, de verse groenten en fruit van en voor zijn **coöperatieve** producenten.

We willen de consumenten van onze **gezonde** producten laten **genieten**.

Door fusies en samenwerkingsverbanden groeide BelOrta in de laatste twintig jaar uit van een lokaal bedrijf tot Europa's grootste coöperatieve afzetvereniging. Net iets minder dan 1.000 telers zorgen voor een assortiment van ruim 170 soorten verse groenten, fruit en aromatische kruiden die veelal regionaal hun weg vinden binnen een straal van 300 kilometer, maar ook in de uithoeken van de wereld terechtkomen.

Eind 2022 ondertekenden BelOrta cv en Belgische Fruitveiling cvba (BFV) een juridisch principeakkoord waarbij alle activiteiten samengebracht worden onder de BelOrta fruitwerking, met behoud van en respect voor de uitgebouwde activiteiten van BFV in de belangrijkste productieregio's en marktsegmenten.

De vooropgestelde integratieoefening met BelOrta werd in april 2023 goedgekeurd door de coöperanten van BFV.

Binnen het Belgische veilinglandschap is BelOrta de marktleider met een productomzet van € 507 miljoen.

+950
telers

€ 507 miljoen
productomzet

Aanwezig in
+75
landen
wereldwijd

A-merk
in groenten
& fruit

Jaarlijks
620
miljoen stuks
verkocht

Centrum van
**kennis &
expertise**

+170
producten

Continu
focus op
innovatie

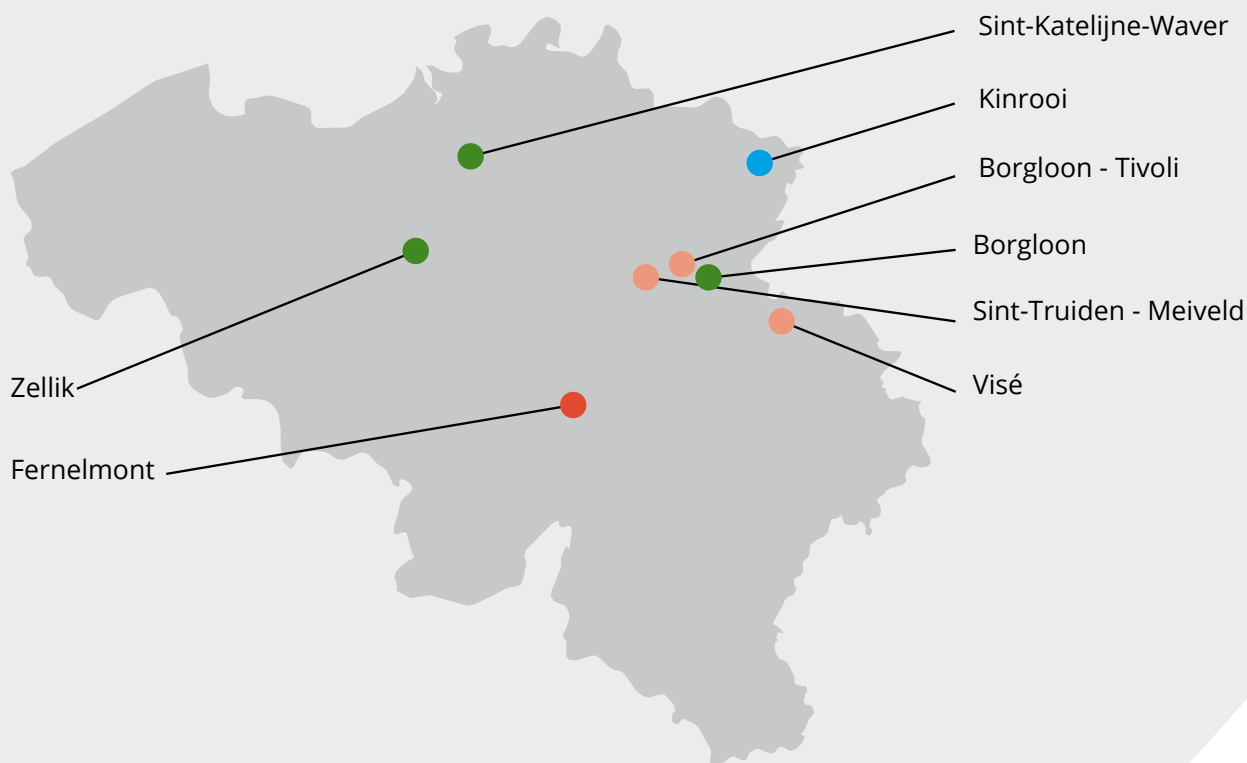
“Om in Europa een grotere rol te spelen op het gebied van appels en peren moet je een groter marktaandeel hebben. Samen met BFV kunnen we beter een vuist maken, een gedegen commerciële strategie implementeren en inzetten op de nodige innovatie en vernieuwing. Daarnaast zullen we zo in de toekomst ook fruittelers hebben in het Hageland en het Waasland. Geografische spreiding verkleint het risico op uitval door plaatselijke weersomstandigheden, zoals hagel en vorst.”

Philippe Appeltans, directeur BelOrta

1. BelOrta-sites

BelOrta heeft vestigingen in Sint-Katelijne-Waver (maatschappelijke zetel), Borgloon, Zellik, Visé en Fernelmont. Op enkele van deze vestigingen is er eveneens een dochterbedrijf van BelOrta gehuisvest.

- Operationele zetel
- Bewaring hardfruit, witloofwortel, aardbeiplanten (Borgloon + Visé)
- Aanvoerplatform

Sint-Katelijne-Waver

- Sort&Pak Service bv (Borgloon): sorteert en verpakt groenten en fruit. De gegevens van het water- en energieverbruik zijn reeds opgenomen in dit rapport. De andere aspecten zullen de komende jaren geïntegreerd worden in het duurzaamheidsrapport van BelOrta.
- Les Vergers de Fernelmont nv (Fernelmont): koelt en bewaart groenten en fruit. De activiteiten van dit bedrijf zijn volledig geïntegreerd in dit rapport.
- Meiveldkoeling bv (Sint-Tuiden): koelt en bewaart groenten en fruit. De activiteiten van dit bedrijf zijn volledig geïntegreerd in dit rapport.

Fernelmont

Tivoli

Meiveld

Visé

Borgloon

Zellik

Groene zones rondom gebouwen en terreinen

Integratie sites in de omgeving

Onze sites proberen we in hun omgeving te integreren. Vaak liggen ze op een bedrijventerrein waar de integratie in de omgeving op een grotere schaal aangepakt wordt. Soms gaat het ook om geïsoleerde industriezones waar BelOrta zelf zorgt voor de nodige groenaanleg en linken met de omgeving.

Zo voorzagen we in Sint-Katelijne-Waver een groene buffer rond het terrein, die we op een natuurvriendelijke manier onderhouden. Taluds beperken tevens de hinder voor de omwonenden. En niet-gebruikte terreinen worden extensief onderhouden met bv. houtkanten of een bloemenweide met een gunstige invloed op de soortenrijkdom van zowel fauna als flora. Waterelementen (bassin regenwater, wadi, infiltratiezones) zorgen voor extra natuurlijk evenwicht.

In Borgloon werden de voorbije jaren enkele nieuwe loodsen op het nieuwe industrieterrein Boeshoven gebouwd. Rondom deze loodsen werden ruime groene zones voorzien.

Ook op andere terreinen met koelcomplexen zijn er groene bufferzones aanwezig die gedeeltelijk extensief en gedeeltelijk intensief onderhouden worden.

Borgloon

Tivoli

2. Producten

Top 10

GROENTEN (waarde)

6

Asperge

8

Bloemkool

2

Komkommer

4

Paprika

5

Sla

7

Aubergine

3

Witloof

9

Prei

10

Kruiden

1

Tomaat

Top 10

FRUIT (waarde)

1

Peer

2

Aardbei

5

Framboos

6

Braambes

3

Appel

5

Framboos

6

Braambes

7

Hardfruit
voor
industrie

4

Kers

8

Blauwe
bes

9

Rode
bes

10

Stekelbes

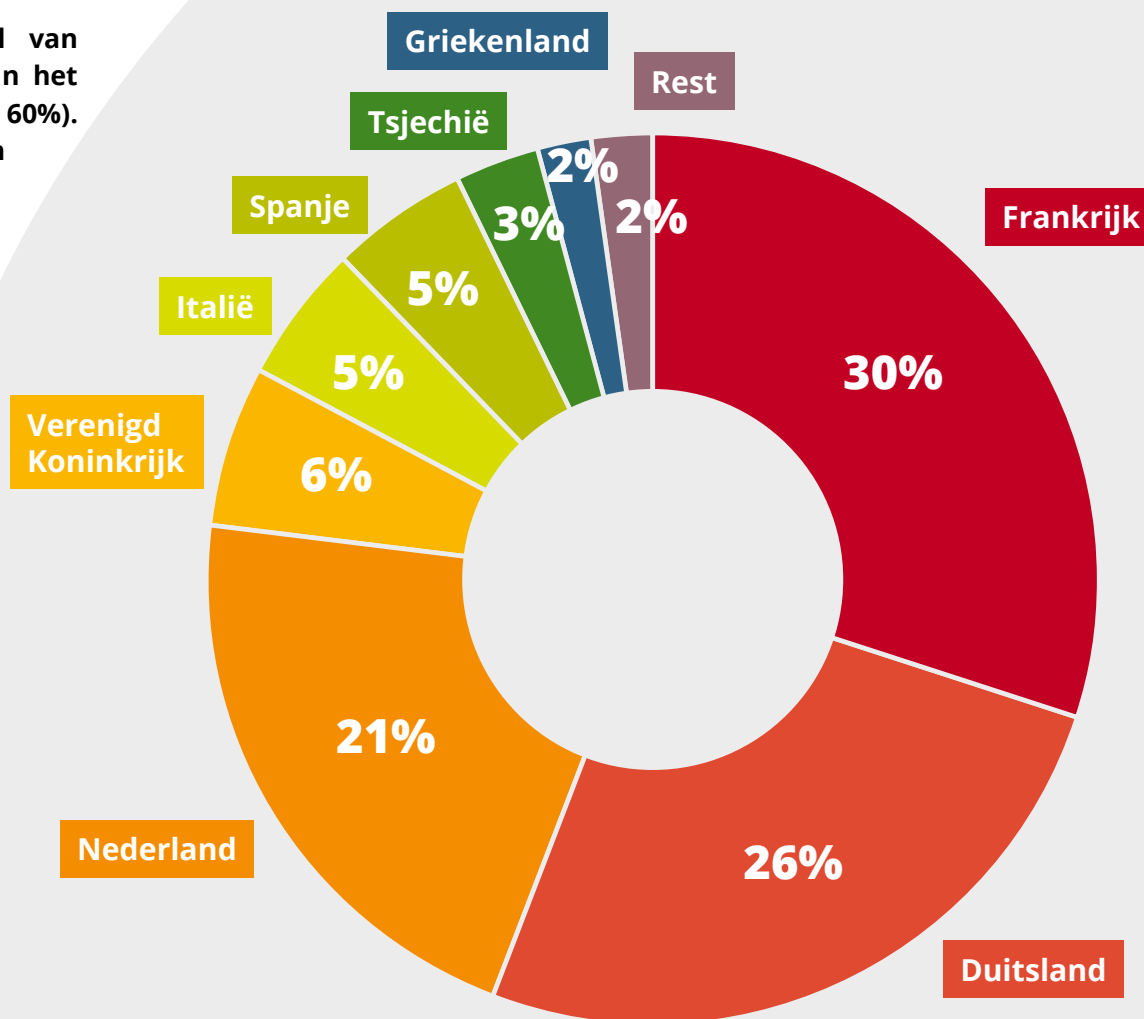
3. Onze markten

BelOrta focust op de regionale afzet binnen een straal van 300 kilometer. Een deel van de groenten en het fruit blijft in het binnenland (ca. 40%), de rest gaat naar het buitenland (ca. 60%). Enkele producten, zoals hardfruit, witloof en spruiten, proberen we wereldwijd in de markt te plaatsen.

De omzet bestaat voor 76% groenten en 24% fruit.

BelOrta onderscheidt zich door het grote aanbod en toegang tot een zeer ruim klantenbestand in binnen- en buitenland. Dat is risicospreiding voor producenten, maar ook voor afnemers. Eén op één kan goed werken tot er een kink in de kabel komt. Stel je voor dat je als afnemer een één op één sourcing hebt van een product dat getroffen wordt door leveringsproblemen, dan heb je binnen de coöperatie nog steeds aanbod. Dat is een win-win voor beide partijen. Een ruim klantenbestand – BelOrta bedient nationaal en internationaal 500 afnemers - houdt ook in dat als er iets mis loopt met één van de kopers dit geen drama hoeft te zijn, omdat er alternatieve afzet is.

Binnen België is 80% bestemd voor de retail en 20% voor de groot- en kleinhandel.

BelOrta is lid van

BelOrta participeert in

Duurzaamheid @ BelOrta

1. Duurzaam van veld tot vork

Onze activiteiten hebben een impact op het milieu en de gemeenschappen waarin we actief zijn.

Om te bouwen aan een duurzame toekomst moeten we meer doen dan alleen onze eigen impact verkleinen. Daarom voeren we veranderingen door in elk onderdeel van onze waardeketen. Onderstaande figuur geeft de belangrijkste thema's weer waarop we inzetten.

1 Teelt

Producenten met expertise, toewijding & passie

2 Controle

Kwaliteitscontrole door onze keurmeesters

3 Opslag

Bewaring & koude keten

Van op het veld

Partnerschap met de telers

- Een echte coöperatie
- Heerlijk van hier
- Duurzame producenten

Onze ecologische voetafdruk verkleinen

- Klimaat en energie
- Voedselverlies (en afvalbeheer)
- Spaarzaam met water
- Verpakking

4 Verkoop

Dagelijkse veiling

5 Transport

Richting eindconsument in zo korte mogelijke doorlooptijd

Mens en maatschappij

- Aantrekkelijke werkgever
- Opleiding en ontwikkeling
- Gezondheid en veiligheid
- Sociaal betrokken

Natuurlijke en gezonde producten

- Van nature gezond
- Kwaliteit en voedselveiligheid
- Innovatie en productontwikkeling
- Informeren en inspireren

Tot op het bord

Verantwoord omgaan met mensen, de planeet en het product is belangrijk in alles wat BelOrta onderneemt. Door ons doorgedreven **energie-, water- en afvalbeheer**, duurzame **investeringen** op onze sites en het stimuleren van **voedingsspaarzaamheid** dragen we **zorg** voor onze planeet. Als werkgever dragen we zorg voor onze medewerkers en **investeren we in hun kennis**. BelOrta heeft ook oog voor de mensen door haar aandacht voor gezondheid en veiligheid en haar **sociale betrokkenheid**. Onze focus op duurzaamheid uit zich tevens op het niveau van de productie door onze niet-aflattende aandacht voor **biodiversiteit**, continue **kwaliteitsverbetering** en door het feit dat we een **korte keten** vormen als **coöperatie**.

We werken dus niet alleen zelf op een duurzame manier, we stimuleren ook onze telers om duurzaam te ondernemen. Samen blijven we werken aan het verduurzamen van de keten van groenten en fruit. Zowel BelOrta, onze producenten als leveranciers zijn toegewijd tot duurzaamheidsdoelstellingen op lange termijn.

2. Uitdagingen in de tuinbouwsector

“Een evenwicht vinden tussen inspelen op veranderende eisen van de consumenten op vlak van smaak, verpakking, beschikbaarheid en de prijs en tegelijkertijd de mogelijkheid om rendabel te produceren, dat lijkt me de grootste uitdaging.”

Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Werk, Innovatie en Landbouw

De tuinbouw beleeft in de volle breedte uitdagende tijden. Leek de teler de coronacrisis goed te zijn doorgekomen, speelt nu plotsklaps de ongeziene stijging van de energieprijzen. Maar daarnaast zijn er ook nog andere elementen die het tuinbouwondernemerschap op de proef stellen, zoals de personeelsproblematiek, de stikstofcrisis en de moeilijke prijsvorming bij bepaalde producten. De voorbije jaren hebben we steeds voldoende

veerkracht en flexibiliteit getoond om in moeilijke omstandigheden te realiseren wat de maatschappij van ons verwacht: een ononderbroken bevoorrading van verse en gezonde producten.

“Coöperaties moeten vooral blijven doen wat ze vandaag al doen: producenten verenigen. Onze tuinbouwbedrijven groeien wel, maar ze zijn nog steeds bescheiden in vergelijking met de multinationals op de voedingsmarkt. Alleen door samen te werken kunnen onze ondernemers zich daartegen wapenen.”

*Kathleen Helsen,
gedeputeerde bij de provincie Antwerpen*

“De uitdagingen voor de groente- en fruitsector bestemd voor de versmarkt? Drie woorden: ruimte, water en energie. Het wordt moeilijk om nog een nieuwe locatie te vinden voor een tuinbouwbedrijf. Bovendien stijgt de grondprijs en is het niet evident om aan alle vergunningen te geraken. Droge zomers maken de nood aan watervoorraden steeds hoger. En de energiefacturen raken stilaan onbetaalbaar.”

*Kathleen Helsen,
gedeputeerde bij de provincie Antwerpen*

Uitdagingen en opportuniteiten	Beschrijving van de impact		Hoe BelOrta hiermee omgaat
<p>Zorgen voor voedselzekerheid, voeding en volksgezondheid, door ervoor te zorgen dat iedereen toegang heeft tot voldoende, veilig, voedszaam en duurzaam voedsel</p>	<p>Onze producten voldoen aan hoge eisen op het gebied van veiligheid en kwaliteit. Bovendien passen fruit en groenten perfect in een gezond voedingspatroon. Via marketingbeleid en een aangepast assortiment (bv. snackgroenten- en fruit) stimuleert BelOrta de consument tot een gezond voedingspatroon.</p>		<p>Natuurlijke en gezonde producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van nature gezond • Kwaliteit en voedselveiligheid • Informeren en inspireren
<p>Een eerlijk economisch rendement genereren, het concurrentievermogen bevorderen en eerlijke handel stimuleren</p>	<p>Binnen onze coöperatie is het bekomen van een zo goed mogelijke prijs voor onze telers-coöperanten een dagelijkse opdracht. Een billijke vergoeding voor de telers stelt hen in staat hun eigen engagement ten aanzien van de consumenten te verzekeren, met name op het gebied van kwaliteit, klimaat en gezondheid. Met ons innovatiebeleid beogen we ons concurrentievermogen te optimaliseren.</p>		<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een echte coöperatie • Heerlijk van hier • Duurzame producenten <p>Natuurlijke en gezonde producten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innovatie en productontwikkeling
<p>Helpen de klimaatverandering te verzachten en zich aan te passen aan de gevolgen ervan</p>	<p>Klimatologische verschijnselen zoals droogte, overvloedige neerslag, hagel, hitte of vrieskou zijn bepalend voor de productie van groenten en fruit. De groente- en fruitsector zal zich aan deze veranderingen moeten aanpassen.</p>		<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame producenten <p>Onze ecologische voetafdruk verkleinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimaat en energie • Spaarzaam met water

Uitdagingen en opportuniteiten	Beschrijving van de impact		Hoe BelOrta hiermee omgaat
<p>Het verlies aan biodiversiteit omkeren</p>	<p>We dragen bij aan de bescherming van natuurlijke habitats en biodiversiteit. Iedere teler moet gecertificeerd zijn voor IPM (geïntegreerde gewasbescherming). Bij de geïntegreerde gewasbescherming ligt de nadruk op de groei van gezonde gewassen, waarbij de landbouwecosystemen zo weinig mogelijk worden verstoord en natuurlijke plaagbestrijding wordt aangemoedigd. Ook op de eigen BelOrta terreinen hebben we aandacht voor groenbuffers, aanplanting van streekeigen groen en extensief beheerde gras- en bloemenvelden. Dankzij een uitgebreid commercieel netwerk slagen we erin om een heel uitgebreid gamma van groenten en fruit in de markt te plaatsen. Dankzij de initiatieven van onze coöperanten - denk aan vergeten groenten en nieuwe teelten en variëteiten - slagen we erin om een heel divers assortiment groenten en fruit aan de consument te kunnen blijven aanbieden.</p>		<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame producenten • Biodiversiteit door breed aanbod groenten en fruit
<p>Een neutrale of positieve impact op het milieu hebben</p>	<p>We volgen de milieu-impact van onze waardeketen op en we ondersteunen acties om deze impact te verminderen door bv. minder pesticiden of meststoffen te gebruiken, het verlies van nutriënten tegen te gaan of het energieverbruik te optimaliseren. Bovendien engageren we ons om verspilling te vermijden en efficiënt om te gaan met natuurlijke hulpbronnen. Getuige hiervan zijn de afstemming van vraag en aanbod via productieprognoses, onze investeringen in hernieuwbare energie en waterzuivering, maar ook de evolutie naar duurzame verpakkingen.</p>		<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heerlijk van hier • Duurzame producenten <p>Onze ecologische voetafdruk verkleinen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimaat en energie • Voedselverlies (en afvalbeheer) • Verpakking • Spaarzaam met water <p>Natuurlijke en gezonde producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innovatie en productontwikkeling

Uitdagingen en opportuniteiten	Beschrijving van de impact		Hoe BelOrta hiermee omgaat
<p>Een aantrekkelijke werkplek bieden in een organisatie waar groei en waardering voorop staat</p>	<p>We bieden onze medewerkers een stabiele tewerkstelling op lange termijn in een veilige en gezonde werkomgeving. BelOrta en Sort&Pak Service stellen dagelijks circa 400 vaste medewerkers tewerk en 100 à 200 (in de piekperiode) uitzendkrachten om de seizoenschommelingen op te vangen.</p>		<p>Mens en maatschappij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantrekkelijke werkgever • Opleiding en ontwikkeling • Gezondheid en veiligheid • Sociaal betrokken
<p>Het behouden en verder ontwikkelen van onze talenten</p>	<p>We creëren de context waarin ieder kan bijleren en groeien. Naast de persoonlijke voldoening, zorgen we er meteen voor dat processen efficiënter lopen en verspilling wordt tegengegaan. We bieden onze producenten ook opleidingen aan als ondersteuning van een voedselveilige en duurzame bedrijfsvoering.</p>		<p>Mens en maatschappij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opleiding en ontwikkeling
<p>De prijzdruk en explosie van de productiekosten het hoofd bieden</p>	<p>Druk op de prijzen versterkt door de toenemende concurrentie in de distributiesector die zijn klanten zo goedkoop mogelijk wil voorzien van kwalitatieve producten. Verse producten spelen een sleutelrol in het aantrekken van consumenten. Hiertegenover staat dat we af te rekenen hebben met sterk stijgende kosten in grondstoffen, verpakkingen, transport en energie en bijkomende certificatievoorwaarden. Uiteraard kunnen we als afzetorganisatie veel halen uit het optimaliseren van logistiek, inzetten op efficiëntie en arbeidsorganisatie. Toch moet men beseffen dat kwaliteitsvolle groenten en fruit een prijs hebben. Daar moet men zich bewust van worden om lokale voedselvoorziening en productzekerheid ook in de toekomst te waarborgen.</p>		<p>Natuurlijke en gezonde producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Innovatie en productontwikkeling • Kwaliteit en voedselveiligheid
<p>De wereldwijde export bevorderen</p>	<p>Voor het openen van nieuwe markten werken gespecialiseerde teams samen met diverse nationale en internationale instanties. Deze nieuwe markttoegang is vaak cruciaal ter compensatie van moeilijkere marktomstandigheden elders, als gevolg van geopolitieke veranderingen. Eenmaal markten geopend zijn, speelt ook een goed uitgekende marketingstrategie een belangrijke ondersteunde rol richting consument.</p>		<p>Partnerschap met de telers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een echte coöperatie

Partnerschap met de telers

In de schijnwerpers 2022

8.618 ha

groenten
en fruit

100%

lokaal product
(max. 200 km van
Sint-Katelijne-Waver,
Borgloon en Zellik)

99,9%

volume bij GlobalG.A.P.-
gecertificeerde telers
100% volume bij Vegaplan-
gecertificeerde
Doel: 100%

Campagne

**BelOrta
ambassadeurs**

gelanceerd in 2021,
verder uitgewerkt
in 2022

De helden van ons verhaal: onze telers. Zonder hen geen heerlijk verse groenten, fruit en kruiden. Met net iets minder dan duizend zetten ze ondertussen zo'n 170 verschillende soorten op tafel. En die variatie is verbazend plezant. Zo geniet je bij BelOrta het jaar rond van lokaal geteelde producten. Al is de kwaliteit universeel, hun verhalen zijn uniek.

Gezonde, kwaliteitsvolle en lekkere producten, daar zetten wij ons elke dag voor in. Logisch dus dat we ook geven om onze omgeving en de samenleving. Duurzaamheid staat daarom centraal in onze aanpak. Dat merk je niet alleen aan onze korte keten maar ook in de boomgaarden, op de velden en in de serres van onze telers. Ze springen er met zorg om met bodem en water en werken volgens de geldende milieuregeling en de kwaliteitsnormen van BelOrta.

Teeltplanning

Globale arealen	2020 (ha)	2021 (ha)	2022 (ha)	2023 (ha)
groenten beschermd belicht	75	81	85	54
groenten beschermd onbelicht	590	581	563	564
groenten openlucht	3.530	3.563	3.188	3.040
zachtfruit beschermd belicht	4	4	4	3
zachtfruit beschermd onbelicht	307	327	314	301
zachtfruit beschermd	311	331	318	303
zachtfruit openlucht	193	187	153	118
pit- en steenfruit	3.945	3.875	3.880	3.695
Eindtotaal	8.644	8.618	8.186	7.774

Jaarlijks brengen we aan de hand van een enquête bij onze producenten de teeltplanning voor het volgende jaar in kaart. Uit de enquête van het najaar 2022 over de productie in 2023 blijken de hoge energieprijzen en de economische situatie met een hoge inflatie en sterk gestegen kosten, een duidelijke invloed te hebben op de geplande productie.

Verschillende vruchtgroentetelers hebben ook in de winter 2022-2023 in de serre teelttechnische

maatregelen genomen om de invloed van de hoge energiekost te beperken. Teelten worden later aangeplant en niet belicht of worden kouder opgekweekt. Bij de openluchtteelten is er geen duidelijke tendens. Ondanks de zeer droge omstandigheden in 2022 zorgen de klimatologische omstandigheden niet voor een verschuiving in 2023. De moeilijke economische situatie in het hardfruit resulteert ook in 2023 in een verdere daling van het areaal.

1. Een echte coöperatie

BelOrta is een echte **coöperatie** in hart en nieren – van, voor en door telers. Het woord ‘coöperatie’ betekent samenwerking. Dat is wat de groentelers en fruittelers, met gangbare of biologische productiewijze, doen. In plaats van zich met hun producten individueel op de binnen- en buitenlandse markt te begeven, hebben de in hoofdzaak familiale bedrijven zich gegroepeerd.

Typisch voor de coöperatie is dat ze **geen winst nastreeft**, maar wel haar doel wil maximaliseren: **de leden-telers een eerlijke prijs bezorgen voor de producten die ze telen**. De afzetmarkten gezamenlijk benaderen geeft hen meer slagkracht. Grote en kleine producten, specialiteiten en mainstream groenten en fruit genieten van elkaar. Bepaalde kopers komen voor specialiteiten naar BelOrta, maar nemen dan ook klassieke producten mee of omgekeerd. Dat versterkt elkaar.

Kenmerkend voor de coöperatief georganiseerde groente- en fruitsector in België is het veilingssysteem met diverse aanbodvormen waarbij **de klokverkoop** een centrale rol speelt. Vers aangevoerde producten worden meteen te koop aangeboden en verkocht aan de prijs waarop afgeklokt wordt.

“In Vlaanderen kennen we een lange en sterke traditie van samenwerking in de groenten- en fruitsector. Samen de markt opgaan in binnen- en buitenland, samen investeringen doen, samen nieuwe innovaties ontdekken. Dat zal essentieel zijn om de uitdagingen waar we voor staan effectief aan te pakken en resultaten op het terrein te boeken.”

*Jo Brouns, Vlaams minister van Economie,
Werk, Innovatie en Landbouw*

Democratische controle van de coöperatie tijdens de Algemene Vergadering

Een coöperatieve vennootschap stelt steeds de noden en wensen van haar coöperanten centraal. Gedreven door de **zeven ICA (International Cooperative Alliance) principes** bepleit BelOrta een vrijwillig en open lidmaatschap, democratische controle en economische participatie door leden, autonomie en onafhankelijkheid, onderwijs, vorming en informatieverstrekking, samenwerking tussen coöperaties en aandacht voor de gemeenschap.

Complete **transparantie** in het hele productieproces plaatsen we centraal. De hechte band tussen ons product en de planeet en tussen onze bedrijfsmissie en onze omgeving uit zich in ons engagement voor een duurzame bedrijfsvoering.

De ICA-principes in de praktijk bij BelOrta

Vrijwillig en open lidmaatschap

BelOrta is een producentencoöperatie pur sang. Bij BelOrta kunnen professionele groente- en fruitteilers, als natuurlijke persoon of rechtspersoon, vennoot worden door onderschrijving van vijf aandelen op naam. Elke aanvraag van een groente- en/of fruitteiler als vennoot van BelOrta wordt behandeld op de eerstkomende raad van bestuur, zonder discriminatie naar ras, sociale status, politieke of religieuze overtuiging. Indien de raad van bestuur een kandidaat-vennoot zou weigeren, zal dit op objectieve wijze geargumenteed worden.

Democratische controle

Elke vennoot heeft één stem in de algemene vergadering, ongeacht type product, grootte van het areaal... Elk jaar vindt een **algemene vergadering** plaats in de eerste zes maanden na de afsluitingsdatum van het boekjaar op de maatschappelijke zetel te Sint-Katelijne-Waver. Alle vennoten ontvangen hiervoor een uitnodiging. De algemene vergadering wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van bestuur. De voorzitter stelt de secretaris aan en wijst twee stemopnemers

onder de aanwezige vennoten aan. De voorzitter, de twee stemopnemers en de secretaris vormen het bureau van de vergadering.

De **raad van bestuur** is het bestuursorgaan van BelOrta dat bestaat uit maximum twintig bestuurders. De bestuurders worden benoemd voor ten hoogste zes jaar; om de drie jaar worden minimum tien bestuurders aan herverkiezing onderworpen. Uittredende bestuurders zijn herbenoembaar. Elk lid, dat voldoet aan de statutaire hoedanigheidsvoorwaarden, kan zich kandidaat stellen voor een bestuursmandaat.

Het mandaat van de bestuurders is *onbezoldigd*. De bestuurders ontvangen voor de uitoefening van hun mandaat uitsluitend de terugbetaling van de gedane kosten of lasten.

De raad van bestuur kiest onder zijn leden *één voorzitter en drie ondervoorzitters*, waarvan (naargelang de herkomst productgroep van de voorzitter) er één of twee afkomstig zijn van de productgroep glas, één van de productgroep vollegrond en één van de productgroep fruit. De raad van bestuur vergadert om de drie weken. Hierbij rapporteert de directeur aan de raad van bestuur.

Partnerschap met de telers

Voor de dagelijkse aansturing van de coöperatie zorgt het **managementteam**, bestaande uit de directeur en zes managers.

Economische participatie door leden

Vennoten engageren zich tot de statutaire leverings- en veilplicht, het uniek lidmaatschap en nemen deel aan de jaarlijkse areaalquêtes. De basisdoelstelling van BelOrta is markttoegang te creëren voor haar leden. De coöperanten zijn economisch betrokken door hun product (groenten en fruit) af te zetten via BelOrta. Ze zijn dus zowel eigenaar van BelOrta als gebruiker van de diensten van de veiling.

Autonomie en onafhankelijkheid

BelOrta is er door, van en voor haar telers-vennoten. De besluitvorming van de veiling is volledig in handen van de raad van bestuur die bestaat uit democratisch (onder en door de leden) verkozen bestuurders. De raad van bestuur heeft hierbij de meest uitgebreide bevoegdheid voor alle handelingen, zowel van bestuur als van beschikking, in alle vennootschappelijke aangelegenheden.

Onderwijs, vorming en informatieverstrekking

BelOrta is een coöperatie en daar zijn we trots op. Iedereen die kennismaakt met onze onderneming

weet onmiddellijk dat we een coöperatie zijn en wat dit voor ons betekent, want we communiceren extern via verschillende kanalen over onze coöperatieve identiteit. BelOrta organiseert regelmatig opleidingen voor haar vennoten, de leden van de raad van bestuur, alsook haar personeelsleden.

Samenwerking tussen coöperaties

Via het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties werkt BelOrta samen met andere Belgische coöperaties. BelOrta is als erkende producentenorganisatie lid van de unie van producentenorganisaties Lava cv en ook op internationaal niveau wordt samengewerkt in de transnationale UPO Freshcoop.

Aandacht voor de gemeenschap

Jaarlijks worden alle genomen duurzaamheidsinitiatieven van BelOrta gebundeld in dit duurzaamheidsrapport. Hierbij zet de werkgroep duurzaamheid@BelOrta zich op bijzondere wijze in om een duurzaam beleid te voeren. Voor niet-verkochte volumes van groenten en fruit worden maximaal humane bestemmingen gezocht. Hiervoor is er een nauwe samenwerking met sociale organisaties, erkend door de Vlaamse overheid, voor de ophaling van voedseloverschotten. Jaarlijks ondersteunt BelOrta met de verkoop van haar groente- en fruitprimeurs diverse goede doelen.

Product- & teleradviesgroepen: Van, voor en door telers

In het kader van coöperatief ondernemen en inspraak van de teler, zijn de product- en teleradviesgroepen (PAG en TAG) een belangrijke pijler binnen BelOrta. Ze zorgen ervoor dat nieuwe ideeën en voorstellen vanuit de specifieke productgroepen door kunnen groeien tot een gedragen advies aan de raad van bestuur.

In productadviesgroepen (PAG) en teleradviesgroepen (TAG) komen issues, direct gelinkt aan

bepaalde producten of teelten, op de agenda. Voor onze top 12 van grootste producten wordt minimaal één keer per jaar een PAG georganiseerd. Voor bepaalde teelten zijn er jaarlijks ook TAG's.

Het voorzitterschap van een product- of teleradviesgroep wordt waargenomen door één of meer leden van de raad van bestuur. Dit waarborgt de doorstroming van informatie in de twee richtingen.

PAG's en TAG's in cijfers in 2022

19 PAG's: 17 groenten en 2 fruit

13 TAG's: 3 groenten, 5 fruit en 1 biologische teelt

Aantal deelnemers:

193 in groenten en **168** in fruit

De ondervoorzitter is een jongere teler.

Ten slotte bestaat er een jongerenforum waarbij specifieke activiteiten voor jonge telers of toekomstige telers (< 35 jaar) worden georganiseerd.

BelOrta FuturO, de toekomst van BelOrta

In 2023 willen we de jongerenwerking van BelOrta een nieuw elan geven. Jonge telers of opvolgers van telers tot en met de leeftijd van 40 jaar zijn welkom bij BelOrta FuturO om:

- kennis uit de markt van fruit en groenten te delen, eventueel via gastspreker,
- de werking van BelOrta te duiden via specifieke onderwerpen,
- bezoeken te brengen aan interessante bedrijven uit AGF-wereld,
- netwerking tussen de jonge telers te bevorderen.

Bezoek van FuturO-jongeren aan de nieuwe fruitsorteerloods in Borgloon

Care4Growing, het digitale platform dat telers en partners verenigt

In 2021 introduceerden we het registratieprogramma Care4Growing (C4G), een moderne registratietool voor onze telers om bemesting en gewasbescherming bij te houden zoals wettelijk is voorgeschreven. Naast de teeltregistratie zijn er ook al andere functionaliteiten beschikbaar, zoals meldingen van waarnemen en waarschuwingen, documenten beheren, stock van middelen opvolgen en een behandelingsschema maken. Deze zaken zijn vrijblijvend te gebruiken en zijn vaak een handig hulpmiddel om alles digitaal op orde te hebben.

Om een optimale begeleiding te voorzien, startten we in het najaar 2022 ook met persoonlijke Care4Growing-begeleiding.

2. Heerlijk van hier

BelOrta groenten en fruit worden geteeld in een straal van maximum 200 kilometer rond onze drie operationele sites: Sint-Katelijne-Waver, Zellik en Borgloon. De meeste telers leveren al generaties lang aan ons.

Hier geteeld

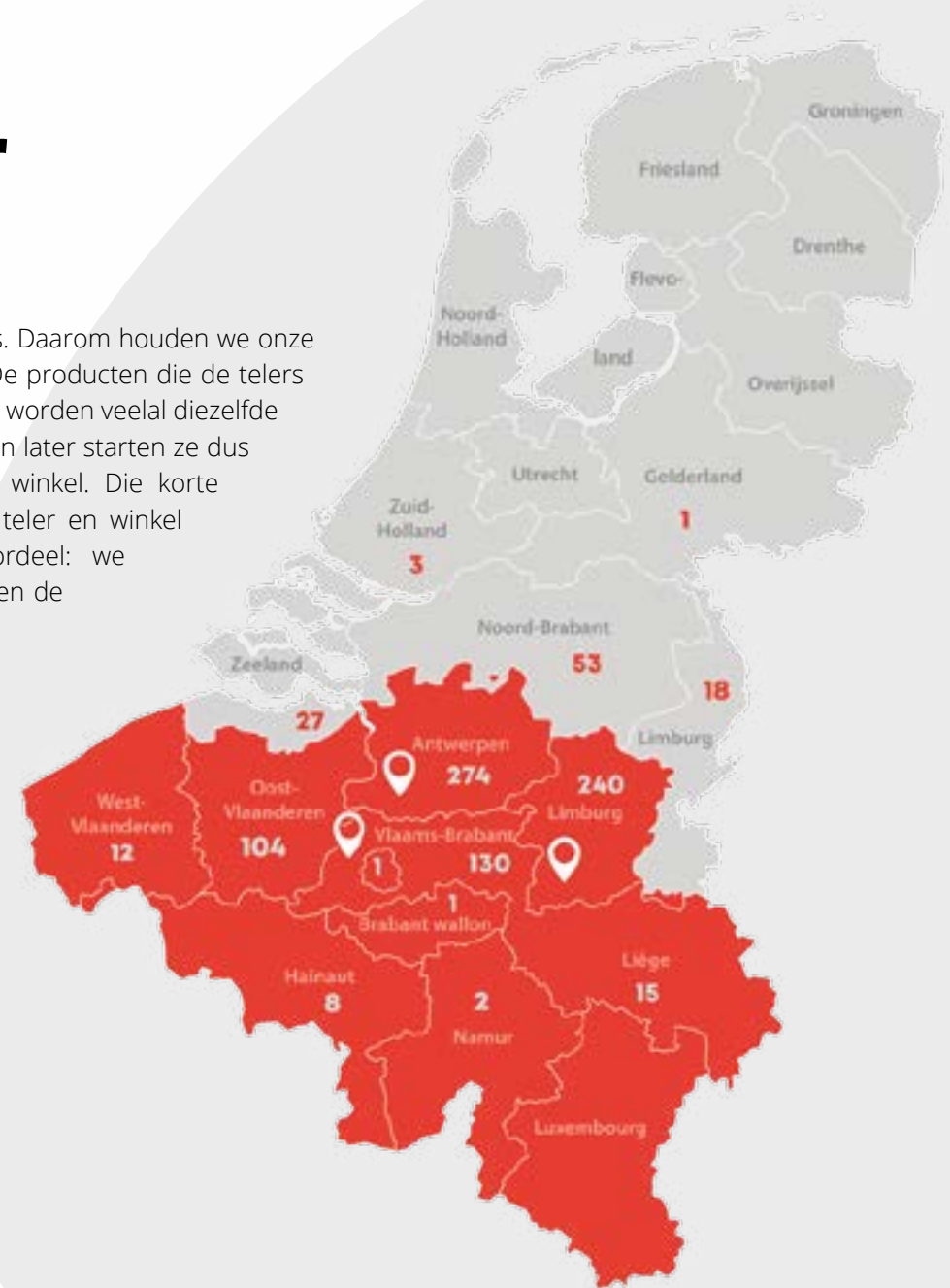
De meeste van onze telers bevinden zich in België, maar ook in Nederland zijn telers voor ons in de weer. De afstand tot onze verschillende sites blijft echter steevast beperkt. Belgisch of Nederlands: het blijft natuurlijk dichtbij en dus van hier.

Hier gecontroleerd en verkocht

Op onze sites in Sint-Katelijne-Waver, Zellik en Borgloon worden alle aangevoerde groenten en fruit geïnspecteerd door onze productspecialisten. Zo staan wij garant voor een uitstekende kwaliteit en fantastische smaak. Na de controle door onze keurders worden onze producten binnen 24 uur geveild.

Korte keten

Niets is zo lekker als vers. Daarom houden we onze keten zo kort mogelijk. De producten die de telers 's morgens vroeg leveren worden veelal diezelfde ochtend nog geveild. Even later starten ze dus reeds hun reis richting winkel. Die korte afstand (en tijd) tussen teler en winkel heeft een tweede voordeel: we beperken het transport en de opslag tot een minimum.

Human8 onderzoek 2022 bevestigt BelOrta als sterk lokaal merk

Op basis van onderzoek door Human8 in september 2022 werd bevonden dat:

- de geholpen merkbekendheid bij de Belgische consument 68% bedraagt,
- de merkoverweging 49%,

- van alle consumenten die één of meerdere van onze advertenties gezien/gehoord hebben 71% overtuigd is dat BelOrta een lokaal merk is,
- 57% van de consumenten overtuigd is dat BelOrta een duurzaam merk is.

Voor alle bovenstaande cijfers gaat het om een significante stijging t.o.v. 2021. Er is echter nog steeds ruimte voor verbetering. We blijven jaarlijks meten in welke mate onze marketingcampagnes bijdragen tot een sterker merk - en bijgevolg een betere vermarkting van onze producten. Net als vorig jaar zal deze meting eind september gebeuren, bij een representatieve steekproef van 1.000 Belgische VVA's (verantwoordelijken voor aankoop).

BELORTA

3. Duurzame producenten

BelOrta adviseert en begeleidt haar producenten op verschillende werkgebieden. We ondersteunen hen bij de implementatie van kwaliteitssystemen en voorzien in kwaliteitscontrole tijdens de productie en de oogst. We geven raad voor de productieplanning en stellen de nodige verpakkingen ter beschikking van producenten.

Al onze producten, zowel groenten als fruit, voldoen aan het keurmerk **Flandria** waar kwaliteit een belangrijk onderdeel van is. Verder voldoen al onze producten aan de lastenboeken **Vegaplan** en **GLOBALG.A.P.** Die staan niet alleen voor voedselveiligheid, maar ook voor milieubewustzijn. De naleving ervan wordt op de productiebedrijven door externe controle-instellingen geaudit.

De producenten die aangesloten zijn bij BelOrta telen op een duurzame wijze groenten en fruit. Dit is geen vrijblijvende verklaring. Het engagement wordt bij iedere producent aangetoond door de **Vegaplan** certificering. Dit lastenboek heeft ook in 2023 de score 'Gold' voor FSA (Farm Sustainability Assessment) ontvangen na benchmarking door het SAI-platform. Het voldoen aan sociale aspecten wordt aangetoond door het **GRASP**-certificaat.

Aantal acties per teler met invloed op de duurzaamheid van het bedrijf			Geïnvesteed bedrag per teler		
2020	2021	2022	2020	2021	2022
1,42	1,30	1,43	€ 12.233,83	€ 12.598,97	€ 13.971,68

Sinds 1996 kennen wij in de sector groenten en fruit het systeem van de **Gemeenschappelijke Marktordening** (GMO) voor groenten en fruit. De doelstelling van de GMO bestaat erin om door concentratie van het aanbod de positie van de boer in de voedselketen te versterken. Daarnaast biedt het samenwerken in producentenorganisaties voor de producenten ook extra ondersteuning.

Iedere groenten- en fruitteler binnen de EU kan GMO-subsidie verkrijgen.

Alle stappen in het productieproces bij de producenten voldoen aan de voedselveiligheidsnormen van onze lastenboeken

Partnerschap met de telers

Met de regeling voor gemeenschappelijke marktordening (GMO) wil de Europese Unie met subsidies een duurzame, concurrerende productie van groente en fruit stimuleren, schommelingen van telersinkomsten tijdens crises beperken, de consumptie verhogen en het milieu beschermen.

Onder de gesubsidieerde GMO-items zitten heel wat zaken die een invloed hebben op de verduurzaming van het bedrijf of de werkwijze van producenten. Aangezien BelOrta betrokken is bij het opstellen van deze lijst, kunnen we zo onze leden motiveren om steeds duurzamer te produceren.

Uit de projecten en aankopen die de afgelopen jaren werden gesubsidieerd hebben we de duurzame topics geselecteerd. Gemiddeld werd voor 1,3 tot 1,4 items subsidie aangevraagd. Het gemiddeld besteed bedrag steeg van ca. 12.000 euro in 2020 naar ca. 14.000 euro in 2022.

Enkele voorbeelden van deze aankopen of investeringen zijn een toestel voor de bestrijding van schimmelziektes (meeldauw) in aardbeien, een milieuvriendelijk toestel voor de bescherming van boomgaarden tegen nachtvorst en lagedrukbanden om de bodemstructuur niet te beschadigen bij veldbewerkingen.

Hervorming Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)

Met de goedkeuring op 2 december 2021 van verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Europese Raad, heeft de Europese Unie de krijtlijnen getrokken voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid voor de periode 2023-2029. Met het nieuwe raamwerk trekken de Europese overheden voluit de kaart van de goede productiepraktijken en de maatregelen die bijdragen aan de matiging van en aanpassing aan de klimaatverandering en aan de bevordering van de biodiversiteit. Men wil immers uitdrukkelijk de overgang naar een duurzame(re) en innovatieve landbouwsector vormgeven en faciliteren. Zo moet minimaal 15% van de bestede middelen kaderen binnen milieuacties waarbij de impact ook dient onderbouwd te zijn.

Een andere belangrijke pijler is onderzoek, waar minstens 2% van de middelen voor gereserveerd dient te worden.

“Een leefbaar inkomen is één van de basisvoorwaarden om ook op andere vlakken verdere stappen te zetten. Denken we maar aan de ambitie om onze land- en tuinbouwsector nog verder te verduurzamen en weerbaarder te maken, in samenhang met haar natuurlijke omgeving en maatschappelijke context. Ik zie de land- en tuinbouwsector als deel van de oplossing om de klimaatproblematiek aan te pakken.”

Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Werk, Innovatie en Landbouw

Energieproductie bij producenten

Onze producenten blijven heel wat inspanningen leveren om (een deel van) de door hun benodigde energie op een duurzame manier op te wekken. Bij de meeste verwarmde serreteelten is deze warmte afkomstig van een WKK (warmtekrachtkoppeling). Daarnaast beschikken 281 producenten ook over fotovoltaïsche zonnepanelen (PV). Er is geen update van deze cijfers voor 2022.

“Coöperaties kunnen nog meer samenwerking stimuleren, bijvoorbeeld om water en energie uit te wisselen tussen bedrijven. We moeten daarbij ook durven kijken naar synergiën met ondernemingen buiten de agrarische sector.”

*Kathleen Helsen,
gedeputeerde bij de provincie Antwerpen*

**Regenwateropvang
(Regenwateropvang voor irrigatie in serre)**

PV-installaties	2019	2020	2021
Aantal	195	240	281
Vermogen	7.443 kWp	11.018 kWp	14.652 kWp
Elektrische productie	Ca. 7.500 MWh	Ca. 11.000 MWh	Ca. 14.500 MWh
Komt overeen met elektriciteitsverbruik van	Ca. 2500 gezinnen	Ca. 3600 gezinnen	Ca. 4800 gezinnen

WKK-installaties	2019	2020	2021
Aantal	119	119	119
Vermogen	304 MW	291 MW	301 MW
Warmteproductie	Ca. 2,40 miljoen MWh	Ca. 2,30 miljoen MWh	Ca. 2,40 miljoen MWh
Elektrische productie	Ca. 1,80 miljoen MWh	Ca. 1,75 miljoen MWh	Ca. 1,80 miljoen MWh
Komt overeen met elektriciteitsverbruik van	Ca. 605.000 gezinnen	Ca. 580.000 gezinnen	Ca. 600.000 gezinnen

Witloofbedrijf Luc Salens, onafhankelijk van elektriciteitsnet en waterleiding

Al vier generaties lang teelt de familie Salens grondwitloof. Het familiebedrijf is volledig zelfvoorzienend (zonnepanelen, batterijen en een generator) en dus niet aangesloten op het elektriciteitsnet. De verwarming voor de witloofforcerie gebeurt via een warmtepomp. Er is geen wateraansluiting en evenmin riolering.

Nieuwe energiebesparende technieken die stap voor stap hun intrede doen bij de aangesloten producenten zijn onder andere ledgroeilampen in de serres en precisielandbouw. Ledgroeilampen verbruiken significant minder energie dan de traditionele groeilampen. Ze bieden bovendien meer mogelijkheden op het vlak van gerichte sturing van de groei omdat de kleur van het licht aangepast kan worden. Precisielandbouw zorgt voor een meer nauwkeurige uitvoering van werkzaamheden op het veld, onder meer met behulp van een gps-systeem op de machines. Door minder overlap dalen daardoor de gebruikte hoeveelheden brandstof, meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen.

“We beschikken over regenwateropvang met een eigen zuiveringsstation voor het afvalwater. We vangen regenwater op in putten en als die vol zijn, gaat het water naar infiltratieputten waar drainagebuizen op aangesloten zijn. Als dat niet volstaat, bijvoorbeeld bij een onweer, is erachter nog een spaarbekken. Alles is voorzien bij de bouw. Dit jaar hebben we nog een put van 250.000 liter bijgezet voor beregening. Dat is vooral nuttig als wij ons witloof zaaien. We zetten dat altijd dicht bij de boerderij. Het is een heel klein zaadje dat we op ruggen zaaien in twee rijen op één centimeter diepte. Erna wellen we de rug om die plat te maken. In mei is er vaak zon en wind, dus die ruggen zijn direct uitgedroogd. Maar sinds we beregenen hebben we geen probleem meer.”

Luc Salens

Spaarzaam met water

Voor onze producenten is water één van de belangrijkste en kostbaarste grondstoffen. Zij hebben er dan ook alle belang bij om op een duurzame wijze om te gaan met het beschikbare water. Bij serres gebeurt dit door regenwater op te vangen en te gebruiken als irrigatiewater. Waar mogelijk, wordt het overtollige drainwater opgevangen, gezuiverd en/of ontsmet en opnieuw gebruikt. Dit is het geval bij vruchtgroenten, bladgewassen, zachtfruit en aardbeien - geteeld in serres. Ook bij andere overdekte teelten, waaronder witloof, wordt maximaal geopteerd voor regenwater. Bij de bepaling van de waterbehoefte van vollegrondsteelten volgen onze producenten

het voor de planten beschikbare vocht in de bodem actief op. Zodra de vochtigheidsgraad onder een aanvaardbaar niveau zakt, schakelen ze over op irrigatie. Zo vermijden ze dat er te veel of te vroeg geïrrigeerd wordt en maximaliseren ze de efficiëntie van waterinzet. Regenwater wordt ook ingezet voor na-oogstprocessen, zoals wassen, spoelen en inkoelen. Hierbij is in het kader van voedselveiligheid de microbiële kwaliteit van het water van kernbelang. Onze producenten volgen de microbiële kwaliteit van dit water nauwgezet op door het water regelmatig te laten analyseren. Hiervoor baseren ze zich op een risicoanalyse die onder meer rekening houdt met het type product. Onze producten moeten immers

aan strenge microbiologische voorwaarden voldoen.

Naast de grote capaciteit aan **regenwateropvang**, worden ook meer en meer **alternatieve waterstromen** gebruikt zodat het gebruik van grond- en leidingwater beperkt wordt. Irrigatienetwerken en gemeentelijke of provinciale bufferbekkens zijn voorbeelden van deze alternatieven. Ook passen de producenten steeds meer waterbesparende technieken toe zoals het gebruik van T-tape, druppelirrigatie, sproeibomen en irrigatie op ideale tijdstippen.

Biodiversiteit door breed aanbod groenten en fruit

De werkwijze van de coöperatie laat toe dat er een breed gamma aan groenten en fruit wordt aangeboden. Ook niet-alledaagse producten vinden hun afzet via BelOrta. Dit zorgt voor een gevarieerd aanbod voor de consument en voor het behoud van een hoge diversiteit in groenten en fruit op de Belgische markt.

BelOrta is ook vragende partij richting onderzoeksinstellingen om de teeltmogelijkheden van nieuwe producten uit te werken of te verbeteren en zo de diversiteit te verhogen. Denk maar aan de aandacht voor smaakvolle rassen bij onder andere tomaten, komkommers, appels, peren, aardbeien en braambessen, of een breder assortiment bij tomaten, peren en appels.

Op de tuinbouwbedrijven wordt **IPM (geïntegreerde pestcontrole)** in zijn ruime betekenis meer en meer toegepast. Om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen te beperken, zetten producenten natuurlijke vijanden in en vindt **precisielandbouw** steeds meer ingang. Hommels, bloemenstroken en houtkanten worden ingezet om de bevruchting bij fruit en vruchtgroenten te optimaliseren. Tot slot is op een toenemend aantal bedrijven infrastructuur aanwezig om restanten van oplossingen van gewasbeschermingsmiddelen op te vangen en te verwerken.

Hommels worden bij verschillende teelten ingezet om de bevruchting te optimaliseren

4. BelOrta ambassadeurschap

BelOrta is ontstaan uit lokale familiebedrijven die zich verenigd hebben. Hierdoor zijn we sterk verbonden met andere lokale spelers en initiatieven. Om die lokale verbondenheid in de kijker te zetten en te versterken, kunnen actieve BelOrta producenten jaarlijks product sponsoring aanvragen om een lokaal evenement of lokale organisatie te ondersteunen.

Onze telers zijn daarnaast ambassadeurs voor verse, lokaal geteelde groenten en fruit. Om dat ambassadeurschap uit te dragen, kunnen ze onder meer hun vrachtwagens laten bedrukken of kunnen ze gratis kledij en promotiemateriaal bestellen op de BelOrta webshop. Bijna 150 telers plaatsten in 2022 een bestelling in de BelOrta webshop.

**Onze
ecologische
voetafdruk
verkleinen**

In de schijnwerpers 2022

Carbon footprint (scope 1 en 2)

2020: 6.579,42 ton CO₂

2021: 5.053,71 ton CO₂

2022: 3.959,56 ton CO₂

Doel: daling tegen 2030 met
42% (t.o.v. 2020) naar
3.816 ton CO₂

6.286.500 kWh

opgewekt door PV-installaties,
goed voor 21% van het totale
elektriciteitsverbruik

Doel: toename van het
aandeel hernieuwbare
energie

Opti- malisatie transport

door coöperatieve
werking

Doel: verdere
optimalisatie

2021: 98,3%

2022: 97,7% verkocht

Doel: stijging humaan
verbruik van niet-
verkocht volume

2021: 73%
2022: 74%
**gerecycleerde
afvalstromen**

Doel: hogere recyclagegraad
van afval- en
nevenstromen

2021: 28,5%
2022: 24,5%
regenwater

Doel: toename % regenwater,
daling volume leidingwater/
grondwater

Duurzame verpakking

we reuse – we reduce – we recycle
2021: 69%, 2022: 70%, herbruikbare
verpakking (% product (in gewicht))
2021: 31%, 2022: 30%, eenmalige
verpakking (% product (in gewicht))

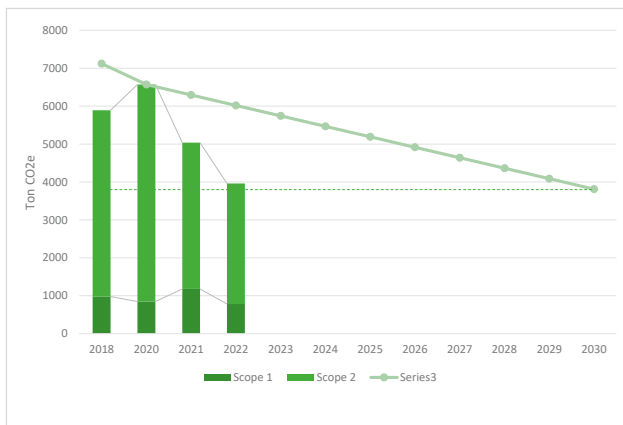
Doel: toename % recycleerbare
verpakkingen, toename %
gerecycleerd materiaal/FSC/rPet

PV-installatie BelOrta

1. Reductie klimaat-impact en energiebesparing

KPI	Eenheid	2018	2020	2021	2022
Energieverbruik / ton verhandeld	GJ prim / ton	0,24	0,25	0,26	0,27
% hernieuwbare energie (zonnepanelen)	%	13,97	13,20	15,40	14,73
Totale CO ₂ -emissie primair (Gas + Elec) (scope 1 & 2)	ton CO ₂ eq.	5.889,14	6.579,42	5.035,70	3.959,56
Totale CO ₂ -emissie primair (Gas + Elec) / ton verhandeld (scope 1 & 2)	ton CO ₂ eq.	0,012	0,013	0,010	0,008
Totale CO ₂ -emissie primair (scope 3)	ton CO ₂ eq.		594.499		

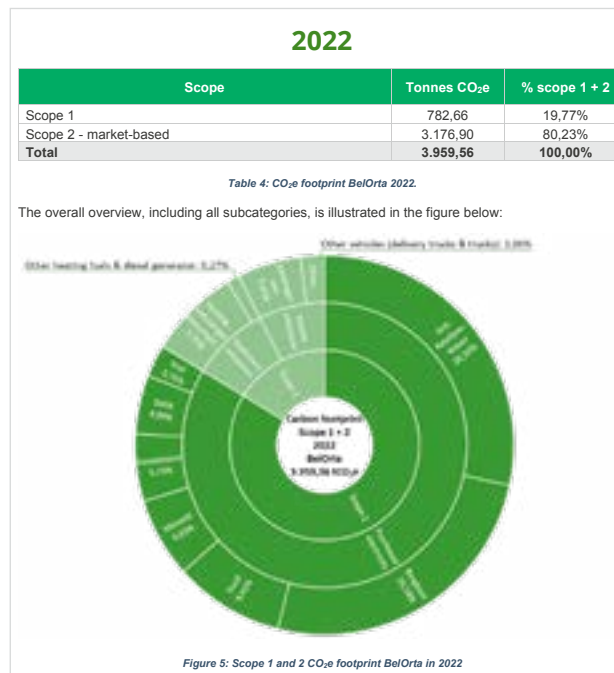
De activiteiten van BelOrta hebben een sterk verschillende energiebehoefte.

De **koelinstallaties** voor de kortetermijnbewaring (aanvoer-verkoop) en langetermijnbewaring (Ultra Low Oxygen-bewaring voor hardfruit, witloofwortels en aardbeiplanten) nemen het overgrote deel van het elektriciteitsverbruik voor hun rekening.

Voor de **logistieke** activiteiten is er voornamelijk een elektrisch verbruik via de batterijen van de heftrucks en elektrische transpaletten. Dit verbruik is eerder beperkt ten opzichte van de energie die nodig is voor de koelfaciliteiten.

Volgende **duurzame investeringen** werden doorgevoerd:

- Relighting: zo'n 85% van de gebouwen is voorzien van ledverlichting. Deze is deels voorzien

van lichtsturing, maar overal voorzien van aanwezigheidsmelders

- Installatie van laadpalen voor hybride en elektrische wagens
- Frequentiesturing op de koelcompressoren
- Uurtellers op persluchtcompressoren

BelOrta wekt een aanzienlijk deel van de nodige elektriciteit op duurzame wijze op via **fotovoltaïsche zonnepanelen** (PV). Het totale vermogen van onze PV-installaties op de diverse sites van BelOrta bedraagt momenteel 6.200 kWp. De installaties

leveren jaarlijks ongeveer 5.600.000 kWh elektriciteit. We voorzien de volgende jaren bijkomende PV-installaties op enkele nieuwe locaties.

De totale productie van de PV-panelen komt overeen met ongeveer 16% van het totale elektriciteitsverbruik van BelOrta. 81% van deze productie wordt onmiddellijk verbruikt op de sites zelf.

Onze ecologische voetafdruk verkleinen

BelOrta zoekt naar mogelijkheden om de hernieuwbare energieproductie uit te breiden onder andere met windenergie.

Ook voor de **verwarming** van de loodsen en de kantoren trof BelOrta verschillende duurzame maatregelen. In de meest recent gebouwde loodsen waar ook koeling aanwezig is, wordt de via deze koeling afgevoerde warmte gerecupereerd voor de verwarming van de kantoren en bewaarcellen met een hogere temperatuur. Een deel van de kantoren wordt verwarmd met warmtepompen. Tot slot worden de gasverwarmingsbranders op de verschillende sites stap voor stap vervangen door hoogrendementstoestellen.

In 2022 nam BelOrta verschillende energiebesparende maatregelen. Het effect van deze maatregelen is duidelijk te zien in het totale energieverbruik en de verdere daling van de CO₂-uitstoot. De belangrijkste maatregelen die op alle sites van BelOrta genomen werden zijn:

- Verlaging van de minimumtemperatuur in de niet-geconditioneerde loodsen
- Aanpassing van de temperatuur in de geconditioneerde loodsen
- Aanpassing van de sturing van de koelcellen en waar mogelijk van de temperatuur
- Efficiëntere vulling van de koelcellen
- Relighting in enkele loodsen
- Sensibiliseringscampagne bij het personeel

Voor het sluiten van de koelcellen, worden paletten verplaatst zodat de koelcellen beter gevuld zijn en er minder koelcellen in werking moeten treden

Koeling en bewaring van groenten en fruit

Als je groenten of fruit koopt bij BelOrta, zal je jaarrond kraakverse producten ontvangen. De meeste groenten en zachtfruit komen rechtstreeks van het veld of uit de serre en worden ingekoeld door BelOrta afgeleverd. Sommige producten, zoals appels en peren en plantenmateriaal, bewaren we gedurende lange tijd om de afzet zoveel mogelijk te spreiden in de tijd.

“Voor al deze producten en plantenmateriaal geldt dat onze producenten hun kapitaal aan BelOrta toevertrouwen. BelOrta heeft dus de plicht om met betrouwbare installaties, kennis van zaken en een goede discipline deze producten met de grootste zorg te behandelen.”

Yves Souvereyns, supervisor koelbeheer BelOrta

Groenten en fruit die te koop worden aangeboden, zullen steeds bij een ideale temperatuur ingekoeld worden, zodat de producten die de afnemers ontvangen een optimale kwaliteit maar ook de beste smaak hebben. Deze werkwijze zorgt ervoor dat niet elke individuele producent een (kleine) koelinstallatie moet voorzien en onderhouden. Door de schaalgrootte van de veiling kan er niet

Onze ecologische voetafdruk verkleinen

alleen energetisch efficiënter gekoeld worden. De veilige koos er ook voor om reeds vanaf de eerste koelinstallaties het milieuvriendelijke koelgas ammoniak (geen effect op de opwarming van de aarde) te gebruiken. Twee jaar geleden schakelde BelOrta over op vacuümkoeling voor sla en enkele andere bladgroenten. Deze techniek zorgt voor een supersnelle inkoeling tot de kern van het product waardoor de houdbaarheid duidelijk verbetert.

Voor de langetermijnbewaring moeten de bewaaromstandigheden aangepast worden, zodat de kwaliteit van het fruit maximaal behouden blijft. Dit gebeurt door zuurstof uit de lucht te halen in de koelcellen, wat bekend staat als ULO-techniek (Ultra Low Oxygen). Hierdoor valt de ademhaling van het fruit bijna volledig stil, waardoor de vruchten niet meer rijper worden. Op het gewenste tijdstip worden de koelcellen opnieuw belucht en kunnen de appels en peren met nog een lange houdbaarheid verkocht worden. Dit maakt het mogelijk om bijna jaarrond verse Belgische en Nederlandse appels en peren aan de consument aan te bieden. Dezelfde techniek wordt ook toegepast voor enkele types zachtfruit, zoals rode en blauwe bessen en stekelbessen. Daardoor kunnen we deze bessen van in de zomer tot na de jaarwisseling aanbieden.

Een ander voorbeeld van spreiding van oogst en verkoop is de bewaring bij een lage temperatuur van plantenmateriaal. Witloofwortels worden in het najaar op het veld gerooid en nadien in een koelcel bewaard bij een temperatuur net onder het vriespunt. Omwille van de lage temperatuur en de noodzakelijke extra bevochtiging van de wortels, vraagt deze bewaring extra aandacht: het toedienen van vocht, ventilatie en koelacties moeten perfect

Met ULO-bewaring kunnen we de houdbaarheid van zachtfruit sterk verlengen

Bewaring van planten van frambozen en bramen

op elkaar zijn afgestemd om gedurende meerdere maanden de juiste omstandigheden te creëren. Ook van kleinfruit wordt plantenmateriaal bewaard. Na de opkweek van aardbei-, frambozen- of braambesplanten, worden de planten goed verpakt als bescherming tegen uitdroging. Nadien worden ze in koelcellen geplaatst, waardoor producenten de mogelijkheid hebben om meerdere productierondes na elkaar van deze teelten uit te voeren.

“Sinds de veilingen halfweg jaren 80 gestart zijn met koeling op korte en lange termijn, zijn we mee geëvolueerd met de technische verbeteringen die op de markt kwamen. Dit zorgde voor een steeds betere sturing en opvolging van de koelinstallaties waardoor ook de garantie van het behoud van de kwaliteit van het bewaarde product verbeterde. Recent zijn er twee nieuwe technieken bijgekomen met een heel positieve invloed op de houdbaarheidstermijn: vacuümkoeling en dynamisch gecontroleerde atmosfeerbewaring.”

Yves Souvereyns, supervisor koelbeheer BelOrta

Vacuümkoeling gebruiken we in de zomer bij bladgroenten voor een heel snelle inkoeling. Direct na de oogst, bij aankomst op de veiling, wordt het product in de vacuümkoelcellen geplaatst waarna de temperatuur op enkele minuten tot in de kern van het product daalt tot de gewenste temperatuur.

Deze snelle inkoeling verlengt de houdbaarheid en versheid in het winkelschap van deze bladgroenten aanzienlijk. De toepassing van deze techniek zorgt dus dankzij de langere houdbaarheid voor een hogere tevredenheid bij onze afnemers en consumenten en vermindert voedselverlies in de keten.

DCA staat voor dynamisch gecontroleerde atmosfeerbewaring tijdens de lange bewaring van fruit. Door het meten van enkele bijkomende parameters kan door een aangepaste sturing van de koelinstallatie de ademhaling van het fruit nog meer stilgelegd worden. Om dit te bereiken wordt het zuurstofgehalte in de koelcellen gecontroleerd verlaagd op basis van de geregistreerde waarden en dus de toestand van het fruit. Dit is alleen mogelijk wanneer uniforme partijen in één koelcel aanwezig zijn. Deze techniek biedt enkele belangrijke voordelen. De houdbaarheid van het fruit verbetert,

het energieverbruik van de koelinstallatie daalt en dankzij de bijkomende metingen in de koelcel is het ook duidelijk wanneer het fruit klaar is voor verkoop. Doordat de ademhaling van het fruit volledig stilgelegd wordt, kan, afhankelijk van de cultivar, de temperatuur wat hoger ingesteld worden. Een hogere temperatuur in de koelcellen gecombineerd met minder ventilatie, betekent dat het energieverbruik duidelijk lager zal zijn.

“Door de klimaatopwarming zullen onze producenten experimenteren met nieuwe teelten, waarvoor wij een optimale bewaarstechniek op punt zullen moeten stellen. Ik denk dan aan meloenen, maar ook aan de uitbreiding van de productie van pruimen (BelOplum) en (tafel)druiven.”

Yves Souvereyns, supervisor koelbeheer BelOrta

Al onze koelinstallaties bevatten het klimaatvriendelijke koelgas ammoniak

Transportoptimalisatie

Duurzaam transport is een ruim begrip. Het gaat zowel over het zo efficiënt mogelijk gebruiken van het beschikbaar laadvolume van onze vrachtwagens en over energiezuinigheid, als over het voldoen aan de regelgeving en over de correcte communicatie tussen alle betrokken partijen. Met correcte afspraken, een vlotte communicatie met de transporteurs en temperatuurmonitoring tijdens het transport zetten we maximaal in op het behoud van de kwaliteit van het vervoerde product.

Het hele coöperatieve model van de veiling is erop gericht groenten en fruit te bundelen en zo transport te reduceren. Enerzijds kunnen producenten groenten en fruit afzetten op de voor hen dichtstbijzijnde veilingsite. Deze producten worden nadien geconsolideerd getransporteerd naar de verkoopsite.

Anderzijds zorgt het gegroepeerde aanbod op de BelOrta sites ervoor dat klanten al hun groenten en fruit op één locatie bij BelOrta kunnen ophalen (onestopshopping) en bijgevolg niet moeten rondrijden om hun producten te verzamelen. Tot slot biedt BelOrta afnemers de mogelijkheid om grote uniforme volumes bij producenten op het bedrijf op te halen, waardoor het aantal gereden kilometers voor deze producten daalt.

Klanten kunnen bij BelOrta terecht voor een breed gamma van groenten en fruit, zodat we kunnen spreken van een onestopshopping

2. Tegengaan voedselverlies en verantwoord afvalbeheer

KPI	Eenheid	2019	2020	2021	2022
Nevenstromen totaal (groenten en fruit)	ton	10.810	11.415	8.064	10.696
Via voedselbanken en andere projecten)	ton	832	873	1.078	1.099
Afval totaal (anders dan groenten en fruit)	ton	Onvoldoende gegevens	1.004	1.124	1.308
% gesorteerd en gerecycleerd	%	Onvoldoende gegevens	61	73	74

We stellen alles in het werk om zo weinig mogelijk product verloren te laten gaan en het verkocht volume zo hoog mogelijk te houden (97,7% in 2022). De kleine hoeveelheid onverkochte producten gaan naar sociale instellingen (0,2%) of landbouwers (1-2%).

Niet verkochte groenten worden opgehaald en verder verdeeld door de voedselbanken

Bij BelOrta is er voor elk stuk fruit en voor alle groenten een plaats in de strijd tegen voedselverspilling

BelOrta is een coöperatie van en voor telers. Het ontstaan van een veiling is dan ook het samenwerken van telers die samen naar de markt gaan.

BelOrta doet nu reeds belangrijke inspanningen om zo weinig mogelijk groenten en fruit verloren te laten gaan. Alles start met een goede planning waarbij we ernaar streven om vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Dit doen we o.a. door te werken met areaalquêtes en productieplanningen. Het blijft echter geen sinecure want zowel vraag als aanbod zijn heel erg afhankelijk van seizoenen en weersomstandigheden.

Door bundeling van de aangevoerde producten wordt het volume klasse II ook interessant voor afnemers. Klasse II zachtfruit zal vooral verwerkt worden tot confituur

Door het werken met een veilsysteem kunnen we ook op een transparante manier een heel breed klantennetwerk bereiken en de toegankelijkheid tot ons aanbod van groenten en fruit verhogen. BelOrta zoekt voor elke groente of fruit een afzetmarkt. Niet enkel de tomaat die voldoet aan de specificaties van het warehouse wordt bij BelOrta verhandeld. BelOrta telt een groot en divers kopersbestand waardoor alles een plaats kan vinden op de markt. Zowel de perfecte producten, als iets minder mooi gevormde, kleinere of grotere producten vinden bij BelOrta hun koper. Er zijn kopers die product voor de verse markt aankopen, maar eveneens zijn er kopers die product versnijden of verwerken.

Om dit in goede banen te leiden wordt bij telers het product gesorteerd bij het marktklaar maken. Hoe groenten en fruit dienen gesorteerd te worden, staat beschreven in productfiches, zodat de teler een houvast heeft. Bij aankomst op BelOrta beoordelen keurders de kwaliteit van de aangevoerde partij. Nadien verkopen we het product volgens kwaliteit. BelOrta verhandelt meer dan 170 verschillende fruit- en groentesoorten. Voor iedere groente-

of fruitsoort bestaan er per maatsortering verschillende kwaliteitsklassen. Zo hebben we voor bepaalde groenten of fruit meer dan 100 verschillen mogelijke aanvoersorteringen (een combinatie van groottesortering, kleur, kwaliteit... per groente- of fruitsoort). Op BelOrta wordt al het product van alle telers per artikel en per kwaliteit gebundeld. Dit leidt tot een interessant aanbodvolume van alle kwaliteiten voor de afnemers. Dat we samen meer kunnen dan alleen, is op BelOrta heel duidelijk.

Maar BelOrta gaat verder. Door het investeren in onderzoek naar nieuwe rassen en teelttechnieken wordt gezocht naar een betere kwaliteit en langere houdbaarheid van de groenten en fruit. Alle dagvers geogste groenten en fruit worden direct ingekoeld op de optimale temperatuur, een temperatuur die trouwens verschilt per product. Tomaten moeten bijvoorbeeld op een hogere temperatuur ingekoeld worden dan bijvoorbeeld sla en aardbeien. Ook dit versterkt de versheid en de houdbaarheid van deze groenten en fruit. Eenmaal ingekoeld, worden deze groenten en fruit verkocht via een veilsysteem zodat ze vlot en op een zo kort mogelijke manier hun weg vinden naar de eindklant. Het product wordt steeds kraakvers afgeleverd aan de afnemers en BelOrta zoekt een bestemming voor elke kwaliteit (ook voor rest- en nevenstromen).

Ook de kleinverpakking speelt een belangrijke rol. Waar mogelijk proberen we verpakkingen te

vermijden, maar soms is het beter om dat wel te doen ter bescherming van deze producten. In dat geval wordt gekozen voor een milieuvriendelijke, duurzame, recycleerbare en waar mogelijk zelfs circulaire verpakkingsooplossing om het product in topconditie tot bij de klant thuis te krijgen.

Tot slot wordt heel wat gecommuniceerd over hoe voedselverspilling te vermijden. Wat doen we bijvoorbeeld met het groen van prei, wat kunnen we doen met product dat overrijp is...? We nemen heel wat maatregelen om voedselverspilling tegen te gaan, want uiteindelijk streven we ernaar om de consument

tevreden te laten genieten van de groenten en het fruit van onze BelOrta telers. Versheid en houdbaarheid zijn daar een belangrijk onderdeel van.

Indien ondanks al deze inspanningen, bepaalde groenten en fruit toch geen bestemming zouden vinden, worden die aangeboden aan voedselbanken, bepaalde sociale tewerkstellingsprojecten of worden ze gebruikt als voeding voor dieren. Als laatste optie zijn er ook toepassingen buiten de voeding, zoals energieproductie.

Bij BelOrta streven we naar een duurzaam afvalbeleid en leggen we de focus op het inzamelen, het sorteren en het recycleren van afval.

Voor de inzameling van afval doen wij in eerste instantie een beroep op onze werknemers om de verschillende vrijgekomen afvalstromen correct te sorteren. In 2021 hebben we een gedetailleerde afvalanalyse uitgevoerd waarbij de beschikbare inzamelmiddelen in kaart werden gebracht en o.a. werd nagegaan of de verschillende fracties correct werden gesorteerd. Naar aanleiding van deze analyse werden in 2022 correctieve acties ondernomen om te zorgen dat al de nodige inzamelmiddelen ter beschikking zijn. Ook werden er belangrijke stappen gezet betreffende de bewustwording door middel van o.a. communicatie via ons Intranet en op de werkvloer.

Voor de afvoer en recyclage van de verschillende afvalstromen, werken wij samen met verscheidene partners die elk hun specialiteit hebben inzake het omgaan en verwerken van afval. Waar mogelijk, zetten we in op de recyclage van de afvalstromen en hanteren we een circulaire aanpak.

In alle loodsen zijn afvaleilanden gecreëerd zodat de afvalsortering optimaal verloopt

3. Duurzame verpakking

Groenten en fruit zijn verse producten die sterk verschillen qua vorm, vochtigheidsgraad en kwetsbaarheid. Ze worden met de grootste zorg lokaal geteeld. Om de kwaliteitsproducten vervolgens op de beste manier bij de eindconsument te brengen, is een correcte verpakkingswijze van primordiaal belang.

Onze visie op verpakkingen

Als een gevolg van de Europese Green Deal (2020) werden heel wat lokale initiatieven genomen om ook op vlak van verpakkingen duurzamer te gaan werken. De verpakkingen van onze verse, onbewerkte groenten en fruit komen daarbij vaak in beeld.

Naast een aantal projecten waarbij wordt gezocht naar nieuwe verpakkingsmethodes en circulaire verpakkingsmaterialen, werden ook reeds enkele lokale wetgevingen aangepast waarbij men soms niet of te weinig rekening houdt met een aantal essentiële behoeftes van onze producten. Denk daarbij aan bescherming, hygiëne, houdbaarheid en transporteerbaarheid maar ook aan al dan niet verplichte aanduidingen. Ook wij willen graag dat onze groenten en fruit in een zo goed mogelijke conditie van op het veld tot bij de consumenten geraken. Enkel zo kunnen we voedselverspilling vermijden en de consumptie blijven stimuleren.

Investeren in duurzaamheid

De afgelopen jaren hebben we al heel wat inspanningen geleverd. Denk daarbij onder andere aan onze circulaire aardbeipunnets, de topseallijnen, aspergeschalen, kartonnen sleeves bij hardfruit, vleugelschaaltjes en een horizontale netzakmachine voor cellulosenetten. Daarnaast investeerden we

ook al heel wat in het onderzoek naar innovatieve verpakkingsoplossingen.

Verpakken doen we nooit zomaar. Het kost nu eenmaal extra geld en werk, dus waar het kan vermeden worden, doen we dat ook. Daarnaast willen we ook vermijden om aan zogenaamde 'greenwashing' te doen. Bepaalde verpakkingen en materialen lijken soms duurzamer, maar zijn het daarom niet. En last but not least, een verpakkingsoplossing moet steeds betaalbaar en haalbaar blijven.

BelOrta zoekt continu naar meer duurzame verpakkingen. Dit is een geslaagde test met composteerbare folie en een gerecycleerde punnet

Zoveel markten, zoveel verpakingswetten

Doordat heel wat landen (en zelfs regio's) zelf initiatieven namen om hun wetgeving aan te passen, ontstond in twee jaar tijd een ware wildgroei aan lokale regels. Daarenboven werden soms voorstellen gedaan en beslissingen genomen waarbij niet of weinig rekening werd gehouden met de behoefte van elk product. Gevolg daarvan was onder andere dat we voor heel wat landen andere regelgevingen moesten volgen, waardoor we niet langer één maar meerdere verpakkingen nodig hadden om onze producten te kunnen vermarkten.

Ondertussen is ook Europa het huiswerk opnieuw aan het maken om tot een eengemaakt verpakkingsbeleid te komen. Eind 2023 wordt verwacht dat het Europees Parlement en de Europese Raad zich uitspreken over een nieuw voorstel Packaging and Packaging Waste Regulations. Dit is niet alleen noodzakelijk voor een goede vermarkting van onze producten maar ook voor een vlotte flow van veld tot bord.

We streven er actief naar om onze verpakkingen circulair te maken. Meer specifiek werken we op drie gebieden:

- **Reuse** – we maximaliseren herbruikbare verpakkingen in onze supply chain. 2/3 van onze verpakkingen zijn herbruikbaar (EPS en IFCO).
- **Reduce** – we gebruiken minder of dunnere verpakkingen, zonder afbreuk te doen aan de sterkte en beschermende mogelijkheden van onze verpakkingen. Dit is belangrijk omdat de wereldwijde milieu-impact van voedselverlies groter is dan die van verpakkingen.
- **Recycle** – we streven ernaar om het gebruik van duurzame verpakkingsmaterialen te maximaliseren, waarbij we zoveel mogelijk kiezen voor gerecycleerde en recycleerbare materialen.

BelOrta zorgt voor het nodige verpakkingsmateriaal voor de producenten. Deze centrale aankoop maakt het verduurzamen van het verpakkingsmateriaal eenvoudiger

Beschadigde kunststof palloren worden hersteld

	aantal kisten	percentage
herbruikbaar hout	3.089.913	4,2%
herbruikbaar kunststof	44.004.847	59,2%
eenmalig	27.241.668	36,6%

Het gebruik van circulaire (= herbruikbare) verpakkingen, zoals EPS-kisten, neemt toe. Het is echter opvallend dat het gewicht aan eenmalige verpakkingen de afgelopen jaren ook is gestegen. Dit kan verklaard worden door de vervanging van plastic verpakkingen door gemakkelijker te recyclen papier en karton. Deze laatste hebben een hoger gewicht per verpakking dan de plastic verpakkingen.

Het grootste gedeelte van de groenten en fruit wordt in herbruikbare kisten aangevoerd.

Verpakking bestaande uit papier en karton

Kartonnen verpakkingen in opmars

De laatste jaren hebben we zowat alle mogelijke verpakkingstrends de revue zien passeren. Eerst was er een grote verschuiving van vrac naar flowpack, maar intussen is ook die trend alweer achterhaald. Ook tijdens de COVID-19-pandemie zagen we terug toegenomen interesse in verpakt (plastic) product, maar omwille van het ecologisch aspect, zien we op dit ogenblik terug meer onverpakt product in de winkels.

Daarnaast is de opkomst van 100% papieren en kartonnen verpakkingen niet meer te stuiten. Zulke verpakkingen hebben nu eenmaal een meer ecologische uitstraling voor de gemiddelde consument. In Frankrijk is bijvoorbeeld binnen afzienbare termijn het gebruik van plastic verpakkingen en verpakkingsmateriaal niet meer toegestaan bij heel wat groenten en fruit verpakt in eenheden van minder dan 1,5 kg. We zien die vraag trouwens ook elders opduiken.

BelOrta en haar telers zijn gelukkig mee met de nieuwste tendensen en kunnen hierop inspelen zodra we dergelijke vragen vanuit de handel opmerken.

*Zicht op de nieuwe
sorteerloods
Boeshoven in
Borgloon*

Meteten in de juiste eindverpakking

Producten die reeds aangevoerd werden op de veiling worden verhandeld onder het systeem van dagverkoop. Bij voorverkoop worden producten verkocht die nog geoogst of gesorteerd moeten worden. Deze worden de volgende dag (of – indien gewenst – later) direct na het oogsten aangeleverd.

Dankzij deze werkwijze kunnen producten meteen in de juiste eindverpakking geoogst worden door de teler. Zo vermijden we eventuele omverpakking, wat ten goede komt aan de kwaliteit van onze groenten en fruit, het milieu en de kostprijs van het product.

State of the art verpakkings- faciliteit

In de state-of-the-artsorteer- en verpakkingsfaciliteit voor hardfruit (Sort&Pak Service) wordt ingezet op ver doorgedreven automatisering, wat betekent dat we de teler kunnen ontzorgen en de service kunnen aanbieden tegen een heel lage kostprijs. Zo kan de teler aan de afnemers continuïteit bieden en commercieel snel schakelen met betrekking tot de variëteiten en typen verpakking.

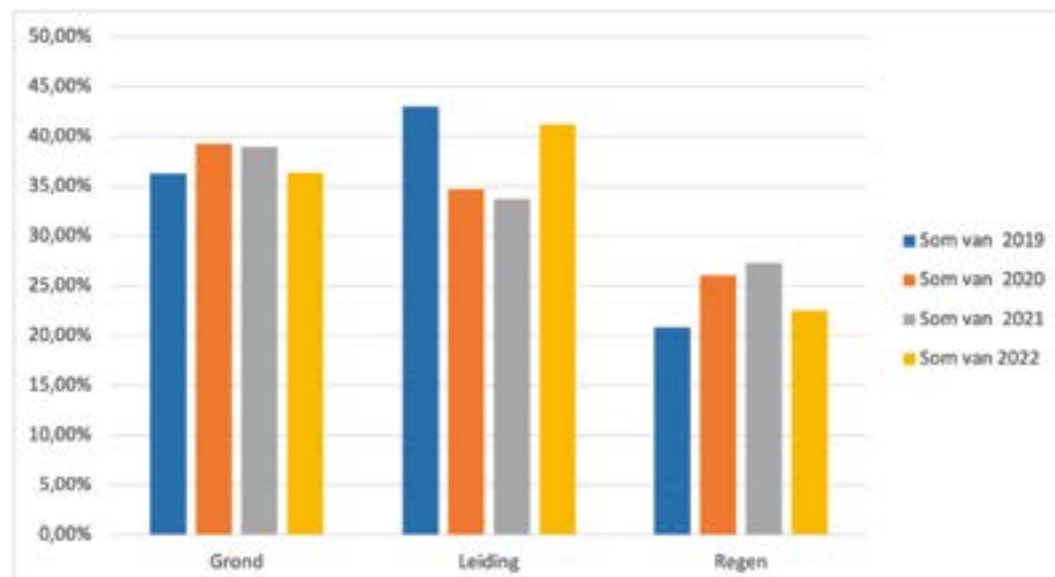
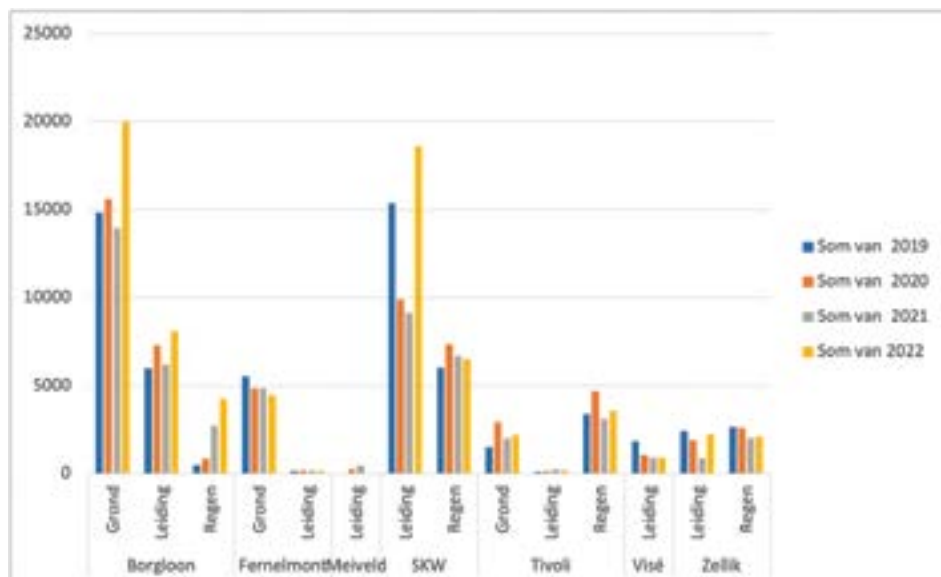

4. Spaarzaam met water

KPI	Eenheid	2019	2020	2021	2022
Waterverbruik / ton verhandeld	l / ton	119	122	123	128
% regenwater	%	21	26	27	23

De hoeveelheid water die BelOrta voor operationele doeleinden nodig heeft, is eerder beperkt. Enkel de watergekoelde condensors van koelinstallaties vereisen aanzienlijke

watervolumes. Voor deze condensors gebruiken we zoveel mogelijk opgevangen regenwater aangevuld met leiding- of grondwater. Bij de sorteerinstallaties van hardfruit in Borgloon

en Fernelmont, beheerd door dochteronderneming Sort&Pak Service, moet beantwoord worden aan de voedselveiligheidsrichtlijnen. Daarom kunnen we momenteel enkel grondwater en leidingwater gebruiken voor deze installaties.

Bij het waterverbruik van 2022 stellen we enkele afwijkende waarden vast ten opzichte van de voorgaande jaren. In Sint-Katelijne-Waver werd het duidelijk verhoogd leidingwaterverbruik veroorzaakt door een aantal factoren. Een technisch defect aan één van watergekoelde condensoren zorgde ervoor dat in een droge periode het regenwater moest vervangen worden door leidingwater. Daarnaast was er ook meer water nodig om de warmte van de condensoren af te voeren tijdens uitzonderlijk warme zomermaanden.

De uitbreiding van enkele activiteiten in Borgloon zorgde voor een verhoogd leidingwaterverbruik. Een geslaagd kersenseizoen resulteerde in een groter volume kersen dat gesorteerd moest worden. Hierdoor was er voor deze activiteit ook duidelijk meer water nodig. Bij de inkoeling van het geogste hardfruit zorgde de extreem hoge temperaturen in augustus tot half september voor een verdubbeling van het grondwaterverbruik. Ook hier is het water nodig voor het afvoeren van de warmte uit de koelinstallaties via de condensoren.

Bij de koelinstallaties wordt zoveel mogelijk regenwater gebruikt voor de afvoer van de onttrokken warmte

Omwille van de grote bebouwde en verharde oppervlaktes neemt BelOrta ook maatregelen om het verzamelde regenwater voldoende te laten infiltreren. Hiervoor legden we verschillende infiltratiebekkens en wadi's (bufferingsvoorziening, gevuld met hemelwater) aan. Bij nieuwbouwprojecten zoals Veiling Zuid (site Sint-Katelijne-Waver) en de leeggoedloods van Boeshoven (site Borgloon) vangen we het regenwater op en gebruiken we het maximaal voor toepassingen die zich daartoe lenen, zoals sanitaire voorzieningen en reiniging van de vloer. Leidingwater wordt beschouwd als het meest duurzame drinkwater. Daarom schakelden we op verschillende locaties binnen BelOrta over op waterkoelers die aangesloten zijn op de waterleiding.

Nuttig gebruik van regenwater

Een groot deel van het regenwater dat op onze loodsen valt, vangen we op. Dit water gebruiken we voor diverse nuttige toepassingen: als koelwater voor condensoren, voor reiniging en voor sanitair. Een groot volume wordt ook afgenomen door huurders van onze loodsen, zoals de kistenwasserij van EuroPool Systems of zusterfirma Sort&Pak Service. Het resterende koelwater van de condensoren en het regenwater worden in de afdeling Sint-Katelijne-Waver opgevangen in een groot bassin.

BelOrta stelt het overtollige regenwater dat opgevangen wordt in het regenwaterbassin van

Onze ecologische voetafdruk verkleinen

de site Sint-Katelijne-Waver ter beschikking voor irrigatie. Geïnteresseerde producenten kunnen bij droogte water ophalen. Om dit kenbaar te maken, zijn we opgenomen in de databank van WaterRadar.be.

Ook in Borgloon zijn we in 2022 begonnen met het uitgraven van twee bufferbekkens aan onze site: een van 800 m³ en een van 600 m³. Zij zullen het regenwater opvangen dat van de daken van de leeggoedloods loopt, alsook van het dak van het nieuwe Project Sortering Boeshoven. Dit water zal ter beschikking gesteld worden van onze omliggende fruittelers.

Bufferbekken Borgloon

Mens en maatschappij

In de schijnwerpers 2022

Doel: werknemers-
tevredenheid verbe-
teren, bevestigd met
certificaat

13.335

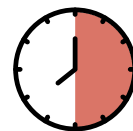
opleidingsuren

27

arbeidsongevallen,
ernstgraad 2,19
Doel: daling
arbeidsongevallen:
ernst/frequentie

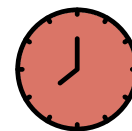
Doel lokale
en sociale be-
trokkenheid: plan
opstellen en uit-
voeren

Totaal: **356**
aantal
medewerkers

61

Halftijds

295

Voltijds

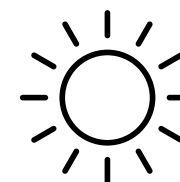
289

Mannen

67

Vrouwen

105

Interim

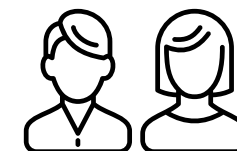

347

Vast

9

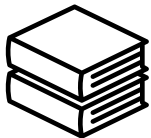
Tijdelijk (bepaalde
tijd/vervangings-
overeenkomst)

In 2022 zijn er

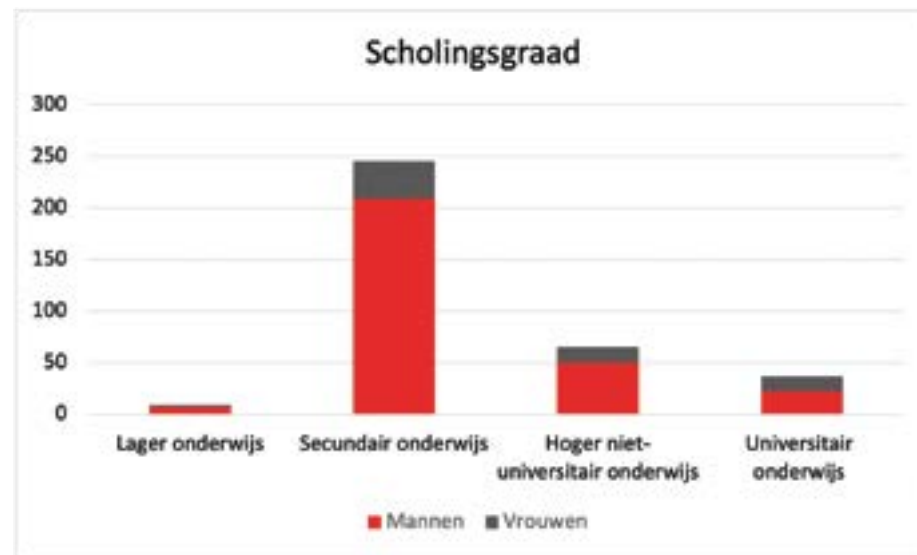
30 werknemers
in dienst getreden

34 werknemers
uitgetreden

Scholing:

	Mannen	Vrouwen
Lager onderwijs	7	2
Secundair onderwijs	209	36
Hoger niet-universitair onderwijs	50	15
Universitair onderwijs	23	14

47

Gemiddelde leeftijd

Origine:

30 verschillende landen van herkomst

1. Aantrekkelijke werkgever

Happy@BelOrta

Onze werknemers zijn de hoeksteen van ons bedrijf. In de loop van 2022 bleef BelOrta bijgevolg initiatieven nemen om de werknemerstevredenheid

en -betrokkenheid te verhogen. Zo kreeg elke afdeling de kans om met z'n allen op teambuilding te gaan. Een spelletje bowling, gaan golfen, een boottocht... er werden verschillende toffe activiteiten georganiseerd om er als team een leuke dag van te maken!

In 2022 vond ook de eerste editie van de 'Dag van de BelOrta Ambassadeur' plaats, dé dag waarop elke werknemer in de bloemetjes gezet wordt. Op de drie hoofdsites kon men genieten van een hapje

en een drankje, en werd onze nieuwste BelOrta vrijetijdskledij voor de eerste keer voorgesteld.

Ook de afsluiting van het seizoen ging bij BelOrta niet onopgemerkt voorbij. Naar jaarlijkse gewoonte klonken we samen op een geslaagd eindeseizoen tijdens ons eindeseizoensetentje, een mooie afsluiting van een jaar hard werken. De toffe babbels, de plezante sfeer en vooral het gezellig samenzijn hebben ervoor gezorgd dat het seizoen ook in 2022 op een feestelijke manier afgesloten werd.

BelOrta Cycling Team - 1000 km voor Kom Op Tegen Kanker

Jaarlijks tijdens het Hemelvaartweekend smeren de collega's van het 'BelOrta Cycling Team' hun benen in voor de 1.000 km van Kom op Tegen Kanker. Deze vierdaagse is een fantastisch initiatief om wetenschappelijk kankeronderzoek te ondersteunen: editie 2022 heeft maar liefst 6.073.000 euro samengebracht.

In 2022 stond het BelOrta Cycling team reeds voor de 10de keer op rij aan de start van deze fietsvierdaagse. Vanuit gaststad Mechelen werd elke morgen het startschot gegeven, met telkens een andere eindbestemming (Boom, Sint-Truiden, Huizingen en Aalter), om tegen 's avonds terug te keren naar Mechelen en zo dagelijks 250 km af te leggen.

Om in 2023 een extra ploeg te kunnen laten deelnemen, werd er afgelopen jaar door het BelOrta Cycling Team een heus Mossselfestijn georganiseerd. Met meer dan 400 inschrijvingen was deze eerste editie meteen een schot in de roos! Op deze wijze kwamen we tot een systeem van cofinanciering waarbij de helft van het inschrijvingsgeld van de 1.000 km voor KOTK wordt bijgedragen door BelOrta en de andere helft voorkomt uit evenementen, op vrijwillige basis georganiseerd door een groeiende club van collega's.

Futureproof project in het teken van werknemersparticipatie en -betrokkenheid

In het voorjaar van 2022 werd het BelOrta Futureproof Project gelanceerd. Een engagement voor en door medewerkers met als doel op zoek te gaan naar hoe technologie ieders job beter en gemakkelijker kan maken.

Via het online Futureproof ideeënplatform en de opvallende ideeënbussen konden personeelsleden hun voorstellen indienen. Het aantal ingediende voorstellen was overweldigend: er werden maar liefst 224 ideeën ingestuurd om BelOrta nog meer futureproof te werk te laten gaan!

Om de werknemers extra te motiveren, werden er drie toffe prijzen uitgereikt op het einde van het project. De werknemer met het meest innovatieve idee won een weekendje rijplezier in een Polestar, één van de meest luxueuze elektrische wagens van het moment. Voor het meest waardevolle idee werden er twee unieke BelOrta strandzetels uitgereikt. De afdeling met het hoogst aantal inzendingen mocht zich aan een ontbijtje voor het hele team verwachten. Om iedereen te bedanken voor de enthousiaste medewerking tijdens het project werd deze prijs niet aan één afdeling toegekend, maar mochten alle werknemers genieten van een ontbijtje.

Interne communicatie

Met behulp van 'BCosy', het BelOrta Communicatie Systeem (of ook wel Intranet genoemd), streven we naar een geoptimaliseerde interne communicatie. Relevante informatie wordt op een eenvoudige en gebruiksvriendelijke manier aan de werknemers beschikbaar gesteld. Of het nu gaat om het delen van documenten, het publiceren van nieuwtjes, bestellen van werkkleding of raadplegen van verslagen, binnen enkele klikken is alle mogelijke info in no-time beschikbaar.

Mobility@BelOrta

Met oog op een duurzame mobiliteit promoot BelOrta het gebruik van de fiets. Dit zowel als vervoersmiddel voor het woon-werkverkeer als voor interne verplaatsingen op de sites zelf.

Eind 2022 namen er 94 werknemers van BelOrta en Sort & Pak Service deel aan het fietsleasingprogramma, een stijging van 15 werknemers ten opzichte van het voorgaande jaar. Naast de investeringen in de aangepaste fietsinfrastructuur, werd langs werkgeverszijde een totaalbedrag van circa 69.000 EUR fietsvergoeding betaald aan de werknemers.

Onze bedrijfswaarden: STE2RK

Bij BelOrta willen we de STE²RK waarden hoog in het vaandel dragen. Deze waarden geven aan hoe we als telers, klanten en werknemers omgaan met elkaar. STE²RK staat voor Samenwerken, Teamgericht, Engagement, Eerlijkheid, Respect en Klantvriendelijkheid. Deze waarden primeren in onze dagdagelijkse werking over alle afdelingen heen en tussen alle stakeholders: telers, klanten en werknemers die als één grote familie samenwerken.

Samenwerken

Teamgericht

Engagement

Eerlijkheid

Respect

Klantgerichtheid

Samenwerken slaat op ervaringen en kennis delen met anderen, op een constructieve manier samenwerken en met conflicten omgaan.

Teamgericht staat voor respect voor de inbreng van anderen en het consequent houden aan gemaakte afspraken.

Engagement staat voor het zich verbonden voelen met de organisatie en de job. Met een 'hart voor de zaak' zich inspannen om de doelen te behalen die de organisatie nastreeft.

Eerlijkheid en integriteit is de persoonlijke eigenschap van een individu die inhoudt dat de betrokkene eerlijk en oprecht is. De persoon beschikt over een intrinsieke betrouwbaarheid, zegt wat hij doet, en doet wat hij zegt.

Respect is de waardering voor iemand omwille van zijn/haar kwaliteiten, prestaties of vaardigheden.

Klantgerichtheid staat voor een hoge prioriteit geven aan tevredenheid van klanten of interne medewerkers, en aan het verlenen van service of hulp en daarnaar handelen.

Healthy@BelOrta

Een gezonde geest in een gezond lichaam!

BelOrta neemt tal van initiatieven om de gezondheid van haar medewerkers te bevorderen.

Als eerste zorgen we voor de permanente aanwezigheid van een fruitsnack in personeelsrefters en kantoren. Deze gratis beschikbaarheid van appels en peren vormt een gezond tussendoortje tijdens de koffie- en lunchbreaks.

Het aanbod aan frisdrank werd vervangen door een gezonder alternatief: onze eigen unieke en exclusieve BelOrta fruitsapjes!

De sportievelingen onder ons hebben zich naar jaarlijkse gewoonte weer kunnen bewijzen tijdens verschillende sportevenementen. Dankzij het nieuwe BelOrta loopshirt kon je de enthousiaste deelnemers onder meer spotten op Dwars door Mechelen en de Bokrijk Run.

Onder het motto 'beter voorkomen dan genezen', bieden we iedereen de mogelijkheid tot jaarlijkse griepvaccinatie aan. In 2022 hebben zo'n 150-tal collega's hier gebruik van gemaakt. Daarnaast konden personeelsleden ouder dan 50 jaar zich inschrijven voor een extra medische check-up. Tijdens deze vrijwillige check-up onderzoekt men het welzijn van de werknemer in zijn geheel, met nadruk op de lichamelijke gezondheid.

Learning @BelOrta

Met een geïntegreerd opleidingsplan wil BelOrta zorgen voor degelijk opgeleide medewerkers die door continue bijscholing de nieuwste ontwikkelingen meekrijgen. In 2022 werden er 474 opleidingen gevolgd, goed voor meer dan 13.300 opleidingsuren. De totale opleidingskost bedraagt 3,07% van de totale loonkost. Er werden 'on the job' trainingen georganiseerd, zoals opleidingen rond (voedsel)veiligheid en het correct besturen van heftrucks, aangevuld met een groot aantal externe opleidingen.

Naast het volgen van de verplichte interne opleidingen krijgen medewerkers de kans om samen met de leidinggevenden op zoek te gaan naar aanvullende opleidingen die voor hen interessant kunnen zijn. Het aangeboden opleidingsplan dient hierbij als richtlijn, maar medewerkers mogen zelf trainingen/opleidingen voostellen die hen kunnen ondersteunen in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling.

3. Gezondheid en veiligheid

	Aantal	Ernst
2019	19	2,16
2020	9	2,44
2021	18	2,67
2022	27	2,19

Evaluatie arbeidsongevallen met lichamelijk letsel van medewerkers tijdens de werkuren

BelOrta draagt veilige en gezonde arbeidsomstandigheden hoog in het vaandel en stuurt aan op een beter en veiliger (werk)gedrag. We organiseren regelmatig veiligheidsvergaderingen met telkens een aantal wisselende deelnemers vanop de werkvloer. Dit zorgt voor een grotere betrokkenheid van het personeel. Voor het management en alle operationele leidinggevendenden werd een opleiding georganiseerd met als doel hun betrokkenheid te verhogen bij het voorkomen van arbeidsongevallen en het uitvoeren van een arbeidsongevallenonderzoek. De leidinggevendenden worden ook mee betrokken in de veiligheidsvergaderingen.

In 2022 werden verschillende stappen ondernomen als reactie op een stijging van het aantal arbeidsongevallen ten opzichte van het voorgaande jaar. De focus lag hierbij op het implementeren van preventieve maatregelen tijdens de opstart van de nieuwe kistenwasserijendereorganisatie van de verpakkingafdeling. Deze afdelingen waren namelijk verantwoordelijk voor de helft van alle arbeidsongevallen.

Om de aandacht voor veiligheid en gezondheid scherp te houden worden regelmatig veiligheidsthema's gepresenteerd op de digitale schermen, verspreid over de verschillende locaties van BelOrta.

Heftrucks in de resthal werden uitgerust met achteruitkijkdetectie van personen.

4. Sociaal betrokken

BelOrta informeert groepen van over de hele wereld over de coöperatieve werking

Als lokale telersorganisatie ontstaan uit hyperlokale initiatieven voelen we ons verbonden met andere lokale spelers en tradities. Het harde werken, de gedeelde passie en de goesting om elke dag opnieuw voor het allerbeste resultaat te gaan zijn ons maar al te herkenbaar. De maatschappelijke betrokkenheid van BelOrta beperkt zich uiteraard niet enkel tot het informeren en inspireren van de consument.

We ondersteunen bijvoorbeeld ook goede doelen, werken mee aan kwaliteitsvol onderwijs en opleiding, en dragen bij aan initiatieven om armoede en hongersnood te bestrijden.

Die lokale en sociale betrokkenheid komt dagelijks tot uiting. Zo verdelen we na elke verkoopdag de eventuele groente- en fruitoverschotten onder

De opbrengst van de primeurverkoop van de asperges werd geschonken aan drie goede doelen

sociale instellingen en voedselbanken die daarvoor erkend zijn door het Departement van Landbouw en Visserij. Gedurende de zomerperiodes kunnen ook jeugdbewegingen aanspraak maken op groente- en fruitoverschotten. Daarnaast kunnen producenten, werknemers of verenigingen bij BelOrta terecht voor sponsoring in de vorm van groenten en fruit voor een evenement dat ze willen ondersteunen.

De primeurverkopen van onze verschillende seizoensproducten zijn elk jaar weer een heuglijk moment. Naar goede gewoonte delen we deze vreugde graag met een lokale, zorgvuldig geselecteerde non-profitorganisatie. In 2022 plaatsten we drie goede doelen in de bloemetjes bij onze aspergeprimeur: G-voetbal Kortrijk, Transplantoux en vzw Gynca's. Verder schonken we de opbrengst van de primeurverkoop aardbeien aan Oekraïne 1212 voor humanitaire hulp aan de slachtoffers van de oorlog in Oekraïne. Bij deze acties verdubbelt BelOrta steeds het bedrag van de primeurverkoop.

Ook scholen kunnen bij BelOrta terecht. Zo kunnen klassen een gratis bezoek brengen aan BelOrta en leren ze meer over de geschiedenis van het veilingwezen. De klassen leren hoe het veilingstelsel werkt, volgen het traject dat de groenten en het fruit afleggen van bij de producent tot in de plaatselijke supermarkt, en ze volgen het unieke klokverkoopstelsel vanop de eerste rij.

Daarnaast voorziet BelOrta ook groenten en fruit voor het 'Froep'-project, in samenwerking met de stad Borgloon, de provincie Limburg en sociale onderneming HOST (IN-Z vzw). Froep zorgt elke schooldag voor een extra portie gezond op school. Scholen en onderzoeksinstituten kunnen bij BelOrta terecht voor onderzoeksmateriaal. Zo levert BelOrta onder meer appels aan UCLL voor het onderzoeksproject APPEAL (leer uit appels).

Samen met Too Good To Go, een organisatie die strijd tegen voedsel verspilling en voedselverlies, organiseerden we in Brussel een Funky Farmers Market. Op dit marktje boden we groenten en fruit aan die niet aan de standaardkwaliteitsnormen beantwoorden op het vlak afmetingen. De smaak van deze groenten en fruit is daarentegen niet anders.

Funky Farmers Market samen met Too Good To Go

Pleasantste legioen

Ruitervereniging De Heideruiters uit Koningshooikt is in de prijzen gevallen bij een wedstrijd van BelOrta. De Hooiktse vereniging ontving maar liefst vijfduizend euro aan sponsorgeld.

Omdat heel wat Vlaamse sportclubs tijdens de coronaperiode stevige financiële klappen kregen, besloot BelOrta om de steuncampagne 'Het Pleasantste Legioen' op poten te zetten. Liefst 251 verenigingen namen deel, in de hoop sponsoring van BelOrta in de wacht te slepen. De deelnemers werd gevraagd een groepsfoto in te sturen en de leukste inzendingen werden bekroond. De grote winnaar was dus ruitervereniging Heideruiters.

Daarnaast vielen nog twee andere verenigingen uit de Mechelse regio in de prijzen: wielclub Pedale Fatale uit Mechelen en volleybalclub KWB-Libertus uit Sint-Katelijne-Waver krijgen elk duizend euro op hun rekening overgeschreven.

Natuurlijke en gezonde producten

In de schijnwerpers 2022

Korte en koude keten

Certificaten

kwiteit en voedselveiligheid
Doel: behoud certificaten

Innovatie en productontwikkeling

2022: 3,5% omzet
Doel: 3% van omzet BelOrta (excl productvergoedingen)

1. Van nature gezond

Met onze groenten en fruit zorgen we voor gezonde voeding voor de consument.

Als coöperatie vervullen we een belangrijke rol in de keten. Onze telers telen met passie en met vakmanschap. Vaak wordt de ervaring van generatie op generatie doorgegeven. Om een mooi product te produceren, is niet enkel het visuele aspect belangrijk. Elk product dient ook aan de voedselveiligheidscriteria te voldoen. Op dit vlak levert de groenten- en fruitsector zeer mooi product af.

Als BelOrta spelen wij sterk in op diversificatie. Wij hebben meer dan 170 verschillende soorten groenten, fruit en aromatische kruiden in ons aanbod. Wij zetten binnen heel wat productgroepen sterk in op smaakbeleving. Rassen met een betere smaak zijn vaak wat minder productief. Als dat zich kan vertalen in een gelijkblijvend of beter inkomen voor onze telers, dan positioneer je je beter in de markt.

Korte en koude keten

De telers van BelOrta maken hun producten klaar om naar de veiling te voeren en ze er zo vers mogelijk af te leveren. 's Middags of in de vroege ochtend voeren de telers hun producten aan. Ze hebben die producten zelf gekeurd op vorm, kwaliteit, gewicht en grootte. Op elke kist brengt de teler een sticker aan met de kwaliteitscode. Zo kan het product op elk pallet worden geïdentificeerd. De kwaliteitscode komt overeen met één welbepaald uniform kwaliteitsblok. Via steekproeven controleren de keurmeesters van BelOrta de producten op versheid, voedselveiligheid, traceerbaarheid, verpakking, sortering...

Hoewel de producten niet lang op de veiling blijven, bewaart BelOrta ze in ideale omstandigheden: temperatuur en luchtvochtigheid zijn afgestemd op de verschillende producten. Het product wordt verkocht terwijl het nog in de koelcel is. Het blijft meestal minder dan één etmaal in de koelcel bij BelOrta. De bewaaromstandigheden zijn ideaal, met speciale aandacht voor hygiëne, voedselveiligheid en traceerbaarheid.

Dag 1: voormiddag

- Oogsten
- Sorteren en verpakken

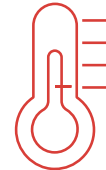
Dag 1: namiddag

- Aanvoer op verschillende sites en keuring
- Start koude keten (in optimale temperatuur en vochtigheidsgraad)

Dag 2: ochtend

- Verkoop
- Koele stockage product tot aflevering aan kade klant

Dag 2: namiddag

- Vervoer richting distributiecentrum/ winkel of koper met gekoeld transport

2. Kwaliteit en voedselveiligheid

Ons kwaliteitsbeleid: KNAP4

BelOrta gelooft in een doorgedreven kwaliteitsbeleid, samengevat als KNAP4. Dit beleid is gericht op het voortdurend voldoen aan de kwaliteitsbehoeften van de klant en de eindconsument. Om dit te bereiken wensen we continu de kwaliteit van de producten en de organisatie op te volgen en te verbeteren. In onze dagelijkse zoektocht naar milieuvriendelijke teeltmethodes, consumentvriendelijke producten en aangepaste verpakkingen staan nieuw en innovatie voorop. Alle medewerkers werken hiervoor samen in een productieve werkomgeving die arbeid stimuleert. De volledige organisatie is gericht op het nastreven van een optimale prijs voor de producent. Tot slot staat verantwoord omgaan met people (mensen), planet (planeet/milieu) en profit (opbrengst/winst) centraal in alles wat we doen.

Met **kwaliteit** heb je altijd prijs

We stoppen alles in het **nieuw**

Samen voor een productieve **arbeid**

We gaan voor de beste **prijs**

People/planet/profit

BelOrta wil de meest toonaangevende veiling zijn met **kwaliteitsproducten, kwaliteitsbewuste producenten en een optimale service**. Alle medewerkers van BelOrta zetten zich dus dagelijks in voor consumentveilig product dat aan alle kwaliteits- en wettelijke eisen voldoet, onder toezicht van onafhankelijke controle.

Bij BelOrta ligt de focus op **vernieuwing**. We zoeken iedere dag naar **vernieuwend en milieuvriendelijke teeltmethodes**, grensverleggende agrarische praktijken, **innovatieve producten, verrassende verpakkingen** en nieuwe markten. Alle medewerkers spannen zich in om de ketenoptimalisatie te bevorderen en communiceren open met alle schakels in de keten.

BelOrta zet zich in voor een **aangename, gezonde en veilige werkomgeving**. Teamspirit, flexibiliteit en verantwoordelijkheidszin staan hierbij voorop.

BelOrta wil een **partner** zijn voor al haar telers. Alle afdelingen streven hierbij een **optimale prijs voor de producent** na.

Bij alles wat we doen staan **voedselveiligheid, milieubescherming, duurzaamheid, biodiversiteit en arbeidsomstandigheden** voorop.

Alle BelOrta telers werken conform de wetgeving. Hiervoor wordt elk bedrijf extern gecontroleerd voor de lastenboeken **Vegaplan** (inclusief de sectorgids voor autocontrole). Bovenop dit lastenboek volgen de telers eveneens het **Global G.A.P.** lastenboek. Tijdens audits op de productiebedrijven wordt gecheckt of aan de eisen van de lastenboeken voldaan wordt. De certificaten die een teler na een audit kan behalen zijn de toegang tot de aanvoer bij BelOrta.

De werkwijzen bij BelOrta voldoen ook aan de voedselveiligheidsstandaarden. Zo is BelOrta gecertificeerd voor **BRC, IFS, QS, Bio en de gids voor autocontrole**. Naast deze standaarden zijn we eveneens **ISO 9001 gecertificeerd**.

Overzicht certificaten

Soort	Type	Huidige certificaten	Doel (KPI)	2022
Voedselveiligheid	Commercieel	IFS Logistics BRC storage and distribution	Minstens 1 commercieel certificaat per hoofdsite	IFS Logistics: SKW*, Borgloon, Zellik BRC storage and distribution: SKW, Borgloon
	Wettelijk	G014 ACS Groothandel	Certificaat per site	Alle sites gecertificeerd
Management	Commercieel	ISO 9001:2015	Certificaat BelOrta	BelOrta gecertificeerd
Product	Wettelijk	Biologische productiemethode G001 ACS Dierenvoeding	Certificaat per hoofdsite Certificaat SKW* en Borgloon	SKW*, Borgloon, Zellik gecertificeerd SKW*, Borgloon gecertificeerd
	Commercieel	QS	Certificaat SKW* en Borgloon	SKW*, Borgloon gecertificeerd
		GLOBALG.A.P.	Groepscertificaat	Gecertificeerd
Sociaal	Commercieel	GLOBALG.A.P. GRASP QS Fias	Minstens 1 certificaat BelOrta	BelOrta gecertificeerd voor GLOBALG.A.P. GRASP
Producenten	Wettelijk	G040 ACS Primaire productie en IPM	100% actieve producenten gecertificeerd	100% actieve producenten gecertificeerd
	Producenten	GLOBALG.A.P. + GRASP	95% actieve producenten gecertificeerd	95,5% (41 P's enkel Vegaplan)

*Sint-Katelijne-Waver

Grote onderscheiding voor jaarlijkse audits

Voedselveiligheid en duurzaamheid staat centraal bij BelOrta, zowel voor de telers als voor de coöperatie zelf. In de loop van 2022 stonden verschillende externe audits op de planning. We hebben die met succes doorstaan en behaalden de volgende certificaten:

- British Retail Consortium (BRC) Storage & Distribution
- International Food Safety (IFS) Logistics
- Autocontrole voor handel groenten en fruit met uitbreiding betrokken bij export naar derde landen (G014)
- Biologische Productiemethode (BIO)
- Qualität und Sicherheit (Q&S)
- Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO)

Daarnaast heeft BelOrta ook deze erkenningen

- International Standard Organisation
- (ISO) 9001: 2015
- Productcertificaat Flandria-keurmerk
- Certificaat GlobalG.A.P. optie 2 - producentengroep

Onze dochteronderneming Sort&Pack behaalde deze certificaten voor sorteren en kleinverpakkingen:

- British Retail Consortium (BRC) - Food
- International Food Safety (IFS) - Food
- Autocontrole voor handel groenten en fruit met uitbreiding betrokken bij export naar derde landen (G014)

Alle certificaten en erkenningen zijn te vinden op <https://belorta.be/over-belorta/certificaten> of via volgende QR code

De borging van de intrinsieke kwaliteit van onze producten zit vervat in het VoedselveiligheidsManagementSysteem (VWMS) van BelOrta en kadert binnen de lastenboeken BRC en IFS. Hierbij worden de nodige **analyses** uitgevoerd.

- Een belangrijk luik is de vooroogstcontrole bij bepaalde producten. Vooroogstcontrole betekent dat een oogstbare partij vóór aanvang van de oogst op conformiteit wordt gecontroleerd. De stalen in het kader van de vooroogstcontrole worden op het veld of in de serre genomen. We informeren de telers zodra de analyses van deze stalen gekend zijn. Bij gunstig resultaat kan de oogst worden aangevat.
- Naast de vooroogstcontrole is er een tweede luik 'monitoring op residuen'. Hiervoor stelt het VBT/KDT jaarlijks een sectoraal residubewakingsplan op. Op basis van de uitgevoerde risicoanalyse worden per product een frequentie en de te analyseren parameters vastgelegd. Gedurende het jaar nemen we uit het aangevoerde product de nodige stalen voor controle op residuen.
- Een derde luik is de monitoring van contaminanten zoals zware metalen en microbiologische parameters zoals E. Coli, Salmonella en Listeria. In tegenstelling tot residuen is dit gebaseerd op een beperkte en gerichte screening.

Bijkomende analyses worden uiteraard uitgevoerd volgens noodzaak en indien de actualiteit (crisissituaties) hiertoe aanleiding geeft.

De analyses worden uitgevoerd door laboratoria die ISO 17025 geaccrediteerd zijn.

BelOrta beschikt over een actieplan in geval er een MRL-overschrijding wordt vastgesteld. Dit actieplan is gebaseerd op de risico-evaluatie volgens de richtlijnen van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

Bij BelOrta houden we van **transparantie**. We weten steeds welke groenten of fruit van welke teler afkomstig is. Iedere teler heeft een uniek telernummer. Op elke verpakking wordt dit telernummer aangebracht. Zo blijft de info van de teler steeds bij het product.

Wanneer telers product aanvoeren worden er palletkaarten met een barcode aangebracht. Deze kaarten blijven bij het product en worden gescand wanneer het product gestockeerd en afgeleverd wordt. Via de info die verkregen wordt bij scanning weten we welk product van welke teler er naar welke koper is gegaan. Voor kopers is dit eveneens inzichtelijk via het extranet van BelOrta.

Het voedselveiligheidsbeleid formuleert het gedrag, de normen en de waarden om de voedselveiligheid te optimaliseren en te borgen.

Analyses BelOrta	2020	2021	2022
Vooroogst residu	1.779	1.383	1.215
Monitoring residu	1.469	1.412	1.366
Screening contaminanten & microbiologie	166	151	153
Totaal	3.414	2.946	2.734

Onze voedselveiligheidscultuur

Omdat we dagelijks werken met verse voedingsproducten is het heel belangrijk dat alle medewerkers de Food Safety Culture/ voedselveiligheidscultuur kennen, begrijpen en respecteren. Onze voedselveiligheidscultuur omvat de normen, waarden en het gedrag om een hoge graad van voedselveiligheid binnen BelOrta te bekomen. Deze cultuur is zichtbaar op de werkvloer en wordt gedragen door iedereen. Binnen BelOrta hebben we hier enkele richtlijnen rond opgezet. Deze worden door Bella en Ortis uitgebeeld.

Goede afspraken maken goede vrienden. Volg de **eenduidige top-downcommunicatie** over voedselveiligheidsaspecten.

We gaan er samen voor. Als iedereen dezelfde waarden en normen deelt, dan bereiken we de **juiste mindset** bij alle collega's.

Feedback maakt ons sterk. Luister naar **klachten van afnemers en consumenten** over voedselveiligheid.

Op de werkvloer volgen we de **hygiënerichtlijnen**.

Opgeruimd staat netjes. Samen gaan we voor **orde en netheid**.

Draag steeds **propere** en **nette** werkkledij.

Zie je een probleem of heb je een idee? Voor de dag ermee! Melden kan via de **klokkenluiderprocedure**.

3. Innovatie en productontwikkeling

BelOrta heeft een zeer uitgebreid assortiment aan groenten en fruit. Dat is een bijzonder grote meerwaarde voor onze afnemers. Zij kunnen immers op één locatie terecht volgens het principe van 'onestopshopping'. Om deze troef nog te versterken, vinden we innovatie in ons aanbod heel belangrijk. We hebben daarom een werkgroep NPDT (New Product Development Team) opgericht die innovaties opspoorde en beoordeelt. Er wordt hierbij o.a. een beroep gedaan op info vanuit zaadhuizen en onderzoeksinstituten. Het team kijkt of innovaties kunnen aanslaan bij de consument en of een innovatie teelttechnisch haalbaar is. Nieuwe tomatenrassen worden bijvoorbeeld pas tot het assortiment toegelaten als ze beter zijn op diverse criteria. Dat gaat verder dan louter productief zijn. Dat gaat ook over een andere beleving en smaak. Die innovaties zorgen dat je kunt beantwoorden aan de verwachtingen van de consument en dat je producten in de markt kunt plaatsen waar de consument en de handel net dat tikkeltje meer voor willen betalen, zodat de teler ook een hoger rendement kan maken. Een uitdaging daarbij is om de consument voldoende te laten weten hoe ze de producten kunnen gebruiken en dat ze van bij ons zijn.

Elke dag zoeken we naar vernieuwende en milieuvriendelijke teeltmethodes, grensverleggende agrarische praktijken, innovatieve producten, verrassende verpakkingen en nieuwe markten. Bouwen aan deze innovatieve en vernieuwende ontwikkelingen is de hoofdtaak van de afdeling Onderzoek en Ontwikkeling.

Ze biedt een ondersteunende rol in de diversificatie van het rassenaanbod en de ontwikkeling van concepten, conceptrassen en deelmarkten. Dankzij deze inspanningen in diversificatie van groenten en fruit, worden de afzetmogelijkheden van onze BelOrta producten gemaximaliseerd.

BelOrta besteedt jaarlijks meer dan 3% of 1,4 miljoen euro van de operationele omzet aan (co)financiering van onderzoek. Voor innovatie, vormgegeven door het New Product Development Team, heb je op coöperatief niveau meteen de schaalgrootte en de slagkracht om een nieuw product te lanceren in de markt qua volume, maar ook qua marketing.

BelOrta werkt met verschillende wetenschappelijke en praktijkonderzoekscentra samen. Er is heel wat

Crunchy kool, een combinatie van de zoete smaak van een platte witte kool en de knapperigheid van ijsbergsla

verscheidenheid in de mate van betrokkenheid bij de diverse projecten. Bij projecten die gaan over (duurzame) teelttechnieken heeft BelOrta een adviserende rol, in het belang van de aangesloten producenten. Op het vlak van rassenonderzoek neemt BelOrta dan weer een leidende rol op, omwille van het belang van de rassen voor de diversificatie van het aanbod van groenten en fruit aan de afnemers en de consumenten.

Tot slot zijn er projecten waarbij BelOrta actief betrokken is, zoals de implementatie van efficiëntere koeltechnieken en verbeterde houdbaarheidstechnieken en de duurzame verwerking van niet-verkochte groenten en fruit.

Biomeiler composteert en levert nuttige warmte

Fruitteeltbedrijven worden jaarlijks geconfronteerd met grote hoeveelheden resthout (ca. 30.000 ton hout) afkomstig van snoeien en rooien van fruitbomen. In een biomeiler kan het houtig materiaal, eventueel samen met een andere afvalstroom zoals stalmest of rottend fruit, traag gecomposteerd (> 1jaar) worden. Naast de productie van compost genereert de biomeiler ook warmte die nuttig en lokaal aangewend kan worden. De te verwachten impact is dat fruittelers via dit project een nieuwe manier leren kennen om hun houtige reststromen te verwerken tot hoogwaardige compost die op het eigen bedrijf gebruikt kan worden (wat kan leiden tot een kostenreductie). Ten slotte willen we in dit project ook de eerste stappen zetten richting nuttige warmteaanwending afkomstig van het composteringsproces.

PWO Project uitgevoerd door UCLL met medefinanciering BelOrta (01/09/2022 – 31/08/2024)

Qpear – Kwaliteit van Conference in een veranderend klimaat

Binnen het project Qpear wordt de invloed van het veranderende klimaat op de kwaliteit van onze peren onderzocht. Wetenschappers zullen onderzoeken of het in 2040 nog haalbaar is om peren te telen in België. Hiervoor gaan we bomen koelen/verwarmen in de boomgaard én we plaatsen Conference bomen in Ecotrons. Ecotrons zijn glazen koepels van UHasselt, opgesteld in Maasmechelen, waarin eender welk klimaat gevoerd kan worden. In ons onderzoek laten we een aantal bomen groeien in het huidige klimaat en een aantal bomen in het klimaat van 2044. Op de foto zie je hoe de bomen geplaatst worden in de Ecotrons.

VLAIO project uitgevoerd door VCBT, PCF en UHasselt met medefinanciering BelOrta (2021-2024)

Rassenkeuze kropsla onder glas (grondteelt) bij energiearme teelt

Energie is duur geworden. Daarom loont het de moeite om te onderzoeken of kwalitatieve serresla met minder energie-input kan worden gekweekt via rassen, die geschikt zijn voor een tunnelteelt in andere Europese regio's met enkel toevoeging van energie (warmte) vorstvrij te houden.

Qua opbrengst behalen sommige nieuwe rassen een hoger of gelijkaardig gewicht ten opzichte van het standaardras. Onder minder zachte weersomstandigheden en lichter oogsten kan mogelijks wel topkwaliteit bekomen worden. Om hierover uitsluitsel te verkrijgen is het belangrijk om de rassen meerdere opeenvolgende winters op te volgen.

GMO-project uitgevoerd door Proeftuin Sint-Katelijne-Waver (PSKW), gefinancierd door BelOrta

KlimOp-AI: Intelligente Klimaat-Optimalisatie met en voor tuinders door intelligente data-analyse

Kastelers zijn per dag gemiddeld een uur bezig met het regelen van het klimaat in hun kas. Wat dus een aanzienlijk deel van hun werk is. Er doen zich vaak nog verschillende problemen voor met de klimaatcomputer en het sturen van het klimaat in de kas. Er zijn klimaatverschillen tussen verschillende afdelingen, temperatuurverschillen op verschillende plaatsen in de kas, fouten met schermgebruik, buistemperatuur, raamstand en CO₂-dosering. Verder is er ook het constante streven naar minder energieverbruik zonder daling van productie. Het kasklimaat is een zeer complex systeem waarbij alles met elkaar verbonden is; te complex om zonder computer volledig te kunnen doorgronden. Klimaatcomputers bevatten zeer veel data. Door het introduceren van machine learning en artificiële intelligentie (AI) kan er nog meer info verkregen worden uit de data die we al hebben. Ook zal getracht worden met AI de klimaatregeling beter aan te sturen. Binnen dit project wordt ook de mogelijkheid gegeven aan telers om kennis te maken met wat AI zoal inhoudt en wat alle mogelijkheden zijn.

VLAIO -project uitgevoerd door Thomas More, Ugent, Inagro (2021-2024)

4. Informeren en inspireren

Als een vooraanstaande coöperatie in Europa op het gebied van groenten en fruit, vervult BelOrta een belangrijke informatieve rol richting de consument. We zijn niet enkel een bron van inspiratie door onze culinaire creaties, we bieden consumenten ook een blik achter de schermen van de serres en velden waar onze lokaal geteelde groenten en fruit vandaan komen.

We streven echter naar meer dan louter informatieverstrekking. We willen de consument blijven verbazen en verrassen. Hoewel de traditionele favorieten, zoals paprika en appel, nog steeds een prominente plaats hebben, willen we ze op een verbazend plezierige manier voorstellen. Via onze website, die barst van opmerkelijk plezierige seizoensgebonden recepten, en de BelOrta Greenhouse laten we de consument proeven van het beste dat onze velden en serres te bieden hebben.

Onze producten komen het best tot hun recht met een eigen merkidentiteit, hetzij onder de vorm van een private label, een naam voor de specifieke variëteit of een eigen, unieke merknaam. We bieden een brede waaier aan mogelijkheden aan afhankelijk van de dynamiek van de markt, waarbij differentiatie in het aanbod en een diepgaande smaakervaring een essentiële rol spelen. Een consument die een broodje bestelt, zal weinig waarde hechten aan de soort tomaat die ertussen ligt. Wanneer diezelfde

tomaat deel uitmaakt van een verfijnde culinaire box wordt de beleving van de tomaat een kritieke factor.

Op dat cruciale moment kan een merknaam zoals BelOrta een significante meerwaarde bieden.

Aanpak **duurzaam-** **heidsverslag**

Aanpak duurzaamheidsverslag

Het proces voor het bepalen van de focuspunten van onze duurzaamheidsstrategie werd in drie stappen doorlopen.

1

Welke stakeholders zijn relevant voor BelOrta?

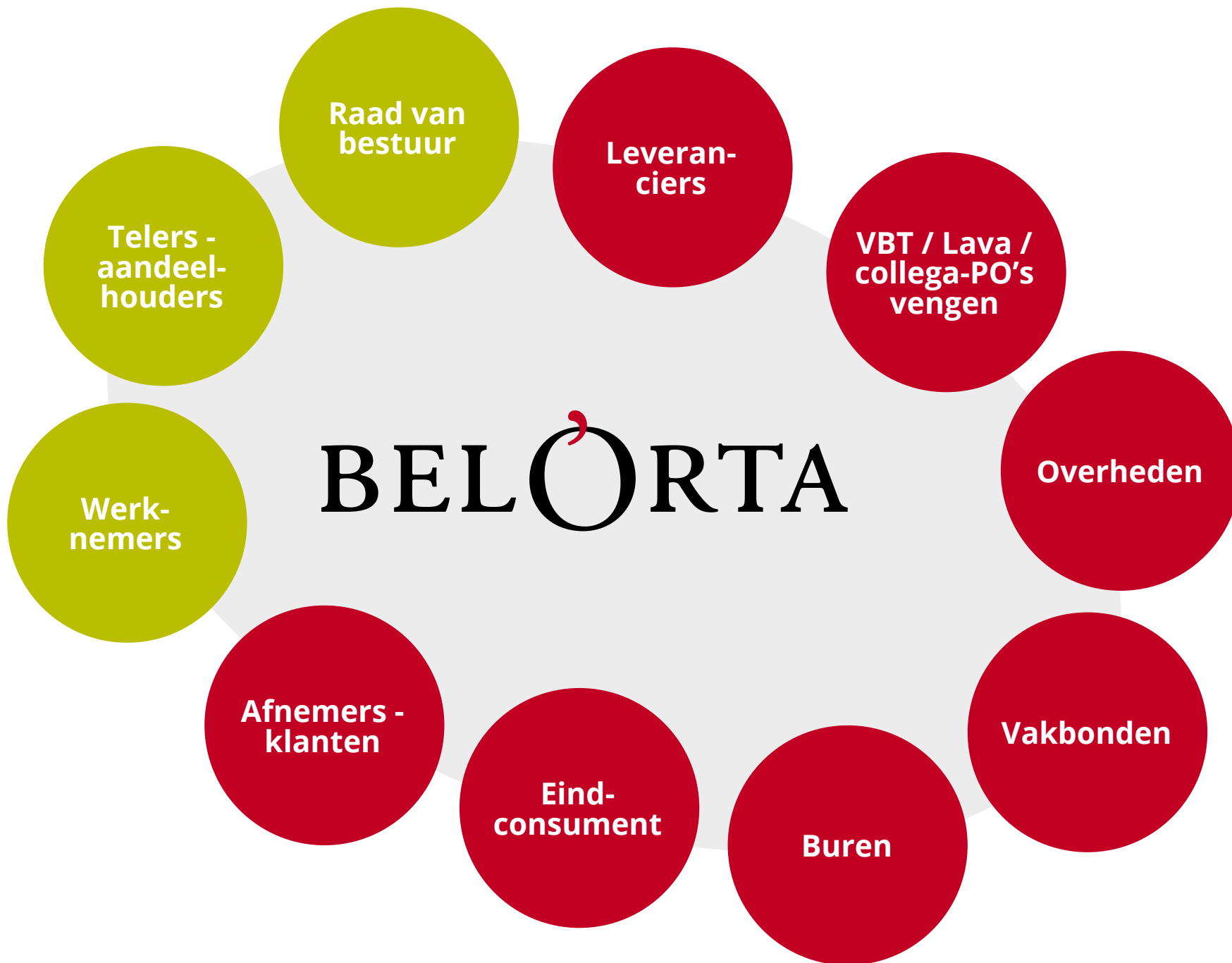
De stakeholders, aangeduid in het groen, zijn de **interne stakeholders**. De **externe stakeholders** worden aangeduid in het oranje.

Voor elk van deze stakeholders werd in het kader van de contextanalyse onderzocht:

- Welke **eisen** van deze **belanghebbenden** zijn relevant voor het kwaliteitssysteem?
- Zijn er **specifieke eisen of voorwaarden** waaraan moet worden voldaan?
- Welke **risico's** kunnen gedetecteerd worden?
- Welke **acties, opportuniteiten of verbetermogelijkheden** kunnen er voor elke relevante stakeholder gepland worden?

Een in augustus 2020 uitgevoerde marktstudie, uitgevoerd door iVOX bij 1.000 Belgen, bracht de houding van consumenten ten opzichte van merken in de groenten- en fruitsector in kaart. Deze studie bracht naar boven dat consumenten wensen dat merken focussen op:

- Aanmoedigen van duurzame productie
- Informeren (bv. telers in de kijker zetten)
- Inspiratie bieden (bv. recepten delen)
- Plezier bezorgen aan de consument

Aanpak duurzaamheidsverslag

2

Een interne brainstorm met de werkgroep duurzaamheid rond de kernvragen:

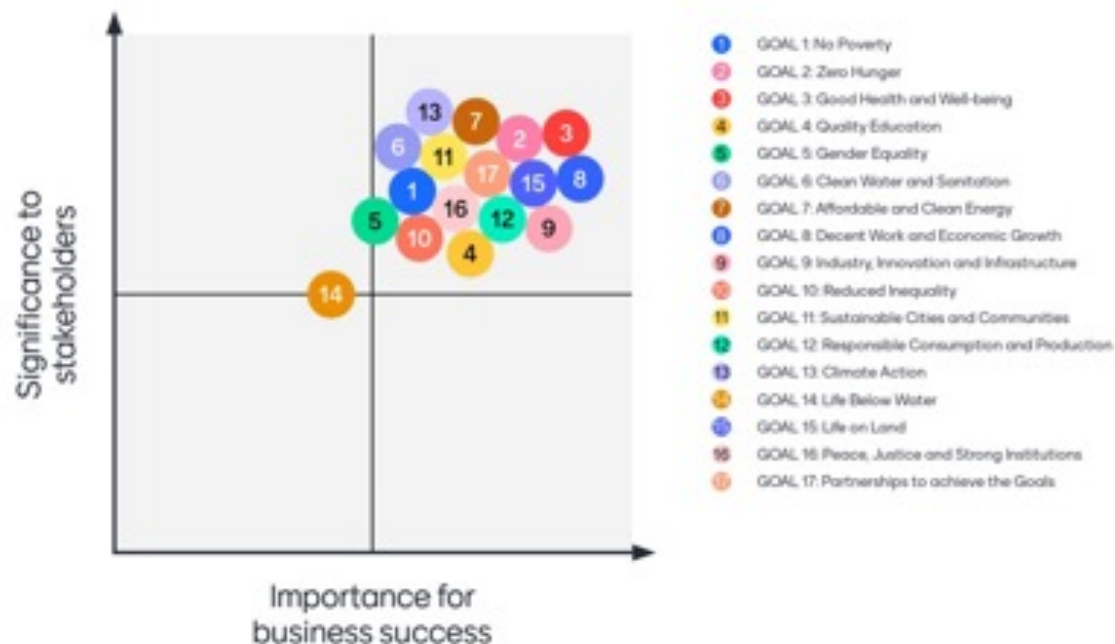
- Wat is de meerwaarde van BelOrta? Waar maakt BelOrta het verschil voor zowel de eigen business, de medewerkers, de maatschappij, het milieu als de klant?
- Voor welke (maatschappelijke) trends/uitdagingen wil BelOrta een oplossing bieden?

Deze leverde ons een longlist aan relevante topics die werd afgetoetst aan internationale duurzaamheidskaders zoals het Voka Charter Duurzaam Ondernemen, de Fevia duurzaamheidsroadmap: kompas voor de voedingsbedrijven, de EU Green Deal: 'Van boer tot bord'-strategie, alsook Responsibly Fresh Goodness by nature en de UN Sustainable Development Goals.

In lijn met relevante duurzaamheidskaders

We proberen binnen onze sector voorloper en richtinggevend te zijn op het vlak van duurzaamheidsstrategie, initiatieven en

SDG priorities

-rapportering. Voor de opmaak van onze duurzaamheidsstrategie lieten we ons inspireren door sectorinitiatieven en Europese kaders. Op die manier dragen we ons steentje bij om samen een duurzaam voedingssysteem te creëren, dat leidt tot een gezonder en aangenaamer leven voor iedereen.

Voka Charter Duurzaam Ondernemen (VCDO) en Unitar

Voka bouwt aan de hand van hun duurzaamheidscharter aan een VCDO-community. Daarbij zijn dit de vlakken waarop zij zich engageren:

- Duurzaam ondernemen proactief integreren in het bedrijfsbeleid
- Doelstellingen en concrete acties formuleren in lijn met de door de VN geformuleerde SDG's
- Rapporteren over de geboekte resultaten aan een evaluatiecommissie
- Extern communiceren over je uitgevoerde acties

Het VCDO timmert ook aan de internationale reputatie van de deelnemende ondernemingen. Ze helpen mee de 17 duurzaamheidsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties te realiseren. Voka werkt daarvoor samen met CIFAL Flanders & UNITAR, een internationaal trainingscentrum dat inzet op duurzaam management en dat ondernemingen het internationaal erkende UNITAR-certificaat kan toekennen.

Fevia duurzaamheidsroadmap: kompas voor de voedingsbedrijven

De roadmap vertrekt vanuit de vraag 'Wat eten we morgen?' en biedt antwoorden, opgebouwd rond 4 pijlers, 15 thema's en 32 ambities. Met dit kompas wil de voedingssector de komende jaren het voortouw nemen om met consumenten, ketenpartners en andere stakeholders samen te werken aan een duurzaam voedingssysteem.

Deze roadmap is bedoeld als een kompas waarmee voedingsbedrijven hun eigen duurzaamheidsstrategie kunnen uitwerken, in lijn met de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. De focus ligt op vier pijlers: het vertrouwen van de consument verdienen, de groene transitie omarmen en versnellen, futureproof loopbanen stimuleren en samen waarde creëren.

EU Green Deal: 'Van boer tot bord'-strategie

In mei 2020 presenteerde de Europese Commissie haar 'Van boer tot bord'-strategie, een van de belangrijkste acties van de Europese Green Deal. De strategie wil bijdragen tot het bereiken van klimaatneutraliteit in 2050 en daartoe het huidige EU-voedselsysteem omturnen tot een duurzaam model.

Bovendien werd de 'Van boer tot bord'-strategie gepresenteerd waarin de noodzaak onderstreept wordt van een veerkrachtig voedselsysteem dat alle burgers voorziet in betaalbaar, gezond voedsel.

De strategie draait rond vier pijlers die de overgang naar een duurzaam Europees voedselsysteem versnellen, namelijk:

1. duurzame voedselproductie,
2. duurzame voedselverwerking en -distributie,
3. duurzame voedselconsumptie en
4. minder voedselverlies en meer afvalpreventie.

Om deze transitie van het voedselsysteem te doen slagen, spelen de Europese landbouwers een cruciale rol. Maar ook andere belanghebbenden in de waardeketen moeten hun steentje bijdragen. Op weg naar een circulaire economie moeten de handelaars, voedselverwerkende sectoren en de retail maatregelen nemen op het vlak van transport, opslag, verpakking en voedselverspilling. Even belangrijk: ook consumenten zullen zich moeten aanpassen. Daarom zal de Europese Commissie nieuwe manieren zoeken om de consumenten te informeren, zodat ze een keuze maken voor gezonde en duurzame voeding en minder voedselverspilling.

Eens dat wordt bereikt, kan het Europese voedselsysteem uitgroeien tot de wereldwijde standaard voor duurzaamheid.

Aanpak duurzaamheidsverslag

3 De stakeholderverwachtingen werden in kaart gebracht op basis van interviews met enkele belangrijke vertegenwoordigers van de stakeholders.

BelOrta cv								
Gedefinieerde belanghebbende partijen en risico's/kansen								
belanghebbenden bedrijf/ persoon	soort (intern / extern)	Belang	Invloed	relevante eisen en verwachtingen	risico's opportuniteiten voor organisatie	prioriteit risico/ opportuniteit	acties reeds lopende en opgevolgd	resultaat opgevolgde acties
Buren	Extern	7	3	Veiligheid - Mobiliteit - Aangename woon-omgeving	Noodplanning; Geluidsoverlast		Overleg met burens	Klachten burens
Collega-producten organisaties / veilingen	Extern	8	5	Samenwerken waar mogelijk; Respecteren van uniek lidmaatschap -telers	Vermijden van dubbele investeringen; Complementariteit qua product; gezamenlijke kwaliteitsnormen; Extra impact op binnen- en buitenlandse markt		C4G/ Cosmos	Samenwerkingsprojecten
Eindconsument	Extern	8	3	Consumentveilige groenten & fruit dat aan alle kwaliteits- en wettelijke eisen voldoet onder toezicht van onafhankelijke controle. Plus cf. onderzoek marketing	Recall product; Groenten & fruit zijn gezond	Bevordering van G&F consumptie bij kinderen / jongeren	Promotieacties	Resultaten van promotie en meting naambekendheid
EU overheid	Extern	10	10	Werken cf. GMO-wetgeving en andere EU wetgeving in het kader van voedselveiligheid	Wijziging GMO-reglementering			

BelOrta cv								
Gedefinieerde belanghebbende partijen en risico's/kansen								
belanghebbenden bedrijf/ persoon	soort (intern / extern)	Belang	Invloed	relevante eisen en verwachtingen	risico's opportuniteiten voor organisatie	prioriteit risico/ opportuniteit	acties reeds lopende en opgevolgd	resultaat opgevolgde acties
FAVV	Extern	10	10	Groenten & fruit als- ook veilingwerking cf. voedselveiligheid. Protocols voor markttoegang			Terbeschikkingstelling van kantoor (dagelijks op veilingsite SKW)	Recalls
Federale overheid	Extern	7	3	Cf. FAVV				
Gemeentebestuur	Extern	7	3	Lokale economie & tewerkstelling; Vol- doen aan wetgeving inzake milieu, ruimte- lijke ordening e.d.	(Omgevings)vergunning- gen niet uitgereikt of niet verlengd.			
LAVA	Extern	7	6	Samenwerking tussen LAVA veilingen			C4G / Cos- mos / Onder- zoek	# Samenwerkings- projecten
Leveranciers	Extern	9	6	Partnership; Correcte betaling; LT samen- werken				Klachten leveran- ciers; Rappels
Raad van be- stuur BelOrta	Intern	10	10	Optimale samenwer- king met directie				

BelOrta cv		Gedefinieerde belanghebbende partijen en risico's/kansen						
belanghebbenden bedrijf/ persoon	soort (intern / extern)	Belang	Invloed	relevante eisen en verwachtingen	risico's opportuniteiten voor organisatie	prioriteit risico/ opportuniteit	acties reeds lopende en opgevolgd	resultaat opgevolgde acties
Telers-aandeelhouders	Intern	10	10	Planet/Profit/People; Innovatie; Optimale prijs voor het product; Flexibele openingsuren; Korte doorlooptijden; Geen stockbreuken (verpakking / inpakmaterialen); Dividend; hoge coöperatieve teruggeve & lage kosten	Ruimte om te ondernemen; Problemen met oogst of slechte oogst; Opmoedingsproblematiek; Grote versus kleine telers		PAG's, TAG's; jongerenwerking; GMO producentgerichte acties, collectieve investeringen oogst / hagelverzekering; Interventie product	MVO/Duurzaamheidscharter & rapport; Areaalenquêtegegevens; Aanvoercijfers; Prijsinfo; Statistieken; # vergaderingen van PAG's en TAG's; % dividend; evolutie van kosten en C.T.
Vakbonden	Extern	7	4	Correct sociaal overleg; Goede werking OR & CPBW	Slechte verstandhouding tussen werkgever en vakbonden		Structureel overleg in ondernemingsraad en comité voor preventie en bescherming op het werk	Tevreden werknemers
VBT	Extern	9	5	Samenwerking tussen aangesloten leden				
Vlaamse overheid	Extern	10	10	GMO- wetgeving	Wijziging GMO-reglementering			

BelOrta cv		Gedefinieerde belanghebbende partijen en risico's/kansen						
belanghebbenden bedrijf/ persoon	soort (intern / extern)	Belang	Invloed	relevante eisen en verwachtingen	risico's opportunities voor organisatie	prioriteit risico/ opportunititeit	acties reeds lopende en opgevolgd	resultaat opgevolgde acties
Werknemers	Intern	10	10	Aangename, gezonde en veilige werkomgeving. Zie personeelsbevraging (enquête + kwalitatieve bevraging) i.s.m. IDEWE; Interne communicatie; Betrokkenheid - cf. STE2RK waarden	Personeelsverloop; moeilijker kunnen invullen van vacatures; arbeidsonveilige situaties		Happy@BelOrta project: personeelsmagazine, (sport)events, fietsleasing, Midsummer-Party	

De stakeholderverwachtingen en bedrijfsprioriteiten werden gebundeld tot een eerste draft duurzaamheidsstrategie, die werd gevalideerd door het managementteam, het kernbestuur en de raad van bestuur. De inzichten werden gebundeld tot de voorliggende duurzaamheidsstrategie.

4

BelOrta en de Corporate Sustainability Reporting Directive

De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), die vanaf 2024 gefaseerd zal worden ingevoerd, breidt de verplichting tot duurzaamheidsrapportage radicaal uit om de transparantie van de vorderingen van bedrijven op het gebied van duurzaamheid te vergroten. Het algemene doel is het potentieel te benutten en Europa te positioneren als voorloper in de overgang naar een volledig duurzaam en inclusief economisch en financieel systeem, in overeenstemming met de Europese Green Deal en de VN-doelstellingen voor duurzame ontwikkeling.

BelOrta heeft ervoor gekozen om nu met de overgang te beginnen als onderdeel van haar fundamentele engagement voor transparantie en duurzaamheid. Volledige openheid en duidelijkheid in 2026, samen met de verplichte controle van de gerapporteerde duurzaamheidsinformatie, zal de betrouwbaarheid van de gegevens verbeteren. Het zal duurzaamheidsinitiatieven kracht bijzetten door tastbare actie te eisen.

5

BelOrta en GRI-rapportage

In het kader van het GRI-rapportagekader evalueerden we al onze prioriteiten naar impact op mens en milieu vanuit het perspectief van zowel de belanghebbenden als de organisatie (impactmaterialiteit). Deze impactmaterialiteit werd aangevuld met de resultaten van de SWOT-analyse (zie ook Uitdagingen in de tuinbouwsector). Hierdoor wordt rekening gehouden met de belangrijkste risico's en kansen, waardoor nadelige gevolgen van potentiële risico's worden vermeden of geminimaliseerd en ons vermogen om kansen te grijpen wordt versterkt (financiële materialiteit).

6

Dubbele materialiteit en stakeholderbetrokkenheid

Wij geloven sterk in de waarde van de dubbele materialiteitsbenadering. In dit verslag presenteren wij een eerste materialiteitsevaluatie. Wij zien dit als een doorlopende reis en gaan in 2023-2024 in gesprek met belanghebbenden om onze materialiteitsbeoordeling verder te verfijnen. Dit zal de basis vormen voor een uitgebreidere rapportage in 2026, in overeenstemming met de ESRS-normen en -vereisten die later dit jaar zullen worden goedgekeurd en gepubliceerd.

Duurzaamheids- werkgroep

Onze duurzaamheidsvisie wordt gedreven door de leden van de interne duurzaamheidswerkgroep. De werkgroep staat in voor de opvolging van de ambities, het rapporteren van de voortgang en het definiëren van opportuniteiten en risico's. Tijdens samenkomsten van de werkgroep worden specifieke risico's en kansen geïdentificeerd en in detail besproken, waarbij de nodige input wordt geleverd om onze acties uit te breiden en onze strategie indien nodig aan te passen.

ESRS en GRI-referentietabel

2. Algemene disclosures

De Europese normen voor duurzaamheidsverslaglegging (ESRS) verplichten transparante rapportering over volgende aspecten:

Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
BP-1	BP-1 Algemene grondslag voor de opstelling van de duurzaamheidsverklaring	Over dit verslag	ESRS 2 BP-1 GRI 2-1, 2-2, 2-3
BP-2	Toelichtingen met betrekking tot specifieke omstandigheden	Over BelOrta	ESRS 2 BP-2 GRI 2-4
GOV-1	De rol van de bestuurs-, leidinggevende en toezichhoudende organen	Een echte coöperatie	ESRS 2 GOV-1 GRI 2-9, 2-12
GOV-2	Informatie verstrekt aan en duurzaamheidsvraagstukken behandeld door de bestuurs-, leidinggevende en toezichhoudende organen van de onderneming	Nog te ontwikkelen	ESRS 2 GOV-2 GRI 2-14
GOV-3	Integratie van duurzaamheidsgerelateerde prestaties in bonusregelingen	Nog te ontwikkelen	ESRS 2 GOV-3 GRI 2-18
GOV-4	Verklaring inzake due diligence op het gebied van duurzaamheid	Uitdagingen in de tuinbouwsector Kwaliteit en voedselveiligheid	ESRS 2 GOV-4
GOV-5	Risicobeheer en interne controle op duurzaamheidsrapportage	Nog te ontwikkelen	ESRS 2 GOV-5
SBM-1	Marktpositie, strategie, bedrijfsmodel(len) en waardeketen	Over BelOrta Duurzaam van veld tot vork	ESRS 2 SBM-1 GRI 2-6
SBM-2	Belangen en standpunten van belanghebbenden	Aanpak duurzaamheidsverslag	ESRS 2 SBM-2 GRI 2-29
SBM-3	Belangrijke gevolgen, risico's en mogelijkheden en hun interactie met strategie en bedrijfsmodel(len)	Uitdagingen in de tuinbouwsector Aanpak duurzaamheidsverslag	ESRS 2 SBM-3
IRO-1	Beschrijving van de processen om materiële effecten, risico's en mogelijkheden te identificeren en te beoordelen	pak duurzaamheidsverslag	ESRS 2 IRO-1 GRI 2-25
IRO-2	Openbaarmaking inhoud van beleid en acties	Duurzaamheid @ BelOrta	ESRS 2 IRO-2 GRI 2-23
DP-C	Vastgesteld beleid voor het beheer van materiële duurzaamheidskwesties	Duurzaamheid @ BelOrta	ESRS 2 DP-C GRI 2-24

2. Algemene disclosures

De Europese normen voor duurzaamheidsverslaggeving (ESRS) verplichten transparante rapportering over volgende aspecten:

Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
DC-A	Acties en middelen met betrekking tot materiële duurzaamheidskwesties	Duurzaamheid @ BelOrta	ESRS 2 DC-A
DC-M	Maatstaven met betrekking tot materiële duurzaamheidskwesties	Partnerschap met de telers Onze ecologische voetafdruk verkleinen Mens en maatschappij Natuurlijke en gezonde producten	ESRS 2 DC-M
DC-T	Volgen van effectiviteit van beleid en acties via doelstellingen	Partnerschap met de telers Onze ecologische voetafdruk verkleinen Mens en maatschappij Natuurlijke en gezonde producten	ESRS 2 DC-T

ESRS en GRI-referentietabel

3. Environment

De Europese normen voor duurzaamheidsverslaglegging (ESRS) verplichten organisaties om hun milieueffecten uitgebreider en transparanter bekend te maken, zodat belanghebbenden een beter inzicht krijgen in de inspanningen van een onderneming om duurzaamheid te bevorderen. Het onderdeel 'Milieu' van het ESRS bestrijkt een reeks onderwerpen, waaronder:

- ESRS E1 - Klimaatverandering
- ESRS E2 - Verontreiniging
- ESRS E3 - Water en mariene hulpbronnen
- ESRS E4 - Biodiversiteit en ecosystemen
- ESRS E5 - Gebruik van hulpbronnen en circulaire economie

In dit duurzaamheidsverslag verstrekken wij informatie over ESRS E1 (klimaatverandering). Tijdens de boekjaren 2023-2025 zullen wij nadere, gedetailleerde informatie verstrekken over de andere milieugerelateerde onderwerpen die in onze dubbele materialiteitsanalyse zijn gedefinieerd als onderwerpen met een belangrijke materiële impact.

Binnen het thema klimaatverandering (ESRS E1) is rapportage vereist over de volgende punten:

Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
E1-1	Overgangspan voor de beperking van de klimaatverandering	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-1
ESRS 2 SBM-3	Materiële gevolgen, risico's en mogelijkheden en hun interactie met strategie en bedrijfsmodellen	Uitdagingen in de tuinbouwsector Aanpak duurzaamheidsverslag	ESRS 2 SBM 3
ESRS 2 IRO-1	Beschrijving van de processen voor het identificeren en beoordelen van materiële klimaatgerelateerde effecten, risico's en mogelijkheden.	Aanpak duurzaamheidsverslag	ESRS 2 IRO 1
E1-2	Beleid in verband met beperking van en aanpassing aan klimaatverandering	Nog te ontwikkelen	ESRS E2-1
E1-3 -	Acties en middelen in verband met beleid inzake klimaatverandering	Reductie klimaatimpact en energiebesparing	ESRS E1-3
E1-4 -	Doelstellingen in verband met mitigatie van en aanpassing aan de klimaatverandering	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-4
E1-5	Energieverbruik en energiemix	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-5 GRI 302-1
E1-5	Energie-intensiteit	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-5

3. Environment

Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
E1-6	Bruto Scopes 1, 2, 3 en totale GHG-emissies	Reductie klimaat-impact en energiebesparing	ESRS E1-1 ESRS E1-6
E1-6	GHG-intensiteit	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-6 GRI 305-4
E1-7	Verwijdering van broeikasgassen en met koolstofkredieten gefinancierde reductieprojecten	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-7
E1-8	Interne koolstofprijsstelling	Nog te ontwikkelen	ESRS E1-8
E1-9	Potentiële financiële effecten van materiële fysieke en overgangsrisico's en potentiële klimaatgerelateerde kansen		ESRS E1-9

4. Sociaal

Het onderdeel 'Sociaal' van het ESRS bestrijkt een reeks onderwerpen, waaronder:

- ESRS S1 – Eigen medewerkers
- ESRS S2 – Medewerkers in de toeleveringsketen
- ESRS S3 – Geïmpacteerde gemeenschappen
- ESRS S4 – Consumenten en gebruikers

In dit duurzaamheidsverslag verstrekken wij informatie over ESRS S1 (eigen medewerkers). Tijdens de boekjaren 2023-2025 zullen wij nadere, gedetailleerde informatie verstrekken over de andere sociale onderwerpen die in onze dubbele materialiteitsanalyse zijn gedefinieerd als onderwerpen met een belangrijke materiële impact.

Binnen het thema eigen medewerkers (ESRS S1) is rapportage vereist over de volgende punten:

Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
S1-1	Beleid met betrekking tot eigen personeel	Aantrekkelijke werkgever Arbeidsreglement	ESRS S1-1
S1-2	Proces voor het betrekken van werknemers en werknemersvertegenwoordigers		ESRS S1-2
S1-3	Proces om negatieve effecten te verhelpen en kanalen voor eigen werknemers om zorgen te uiten		ESRS S1-3
S1-4	Actie ondernemen met betrekking tot materiële effecten op het eigen personeel, en benaderingen om materiële risico's te beperken en materiële kansen in verband met eigen werkvoorbereiding na te streven, en de doeltreffendheid van die acties		ESRS S1-4

ESRS en GRI-referentietabel

4. Sociaal			
Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
S1-5	Doelstellingen met betrekking tot het beheren van materiële negatieve effecten, het bevorderen van positieve effecten en het beheren van materiële risico's en kansen		ESRS S1-5
S1-6	Kenmerken van de werknemers van de onderneming	Mens en maatschappij	ESRS S1-6 GRI 2-7
S1-8	Collectieve onderhandelingen en sociale dialoog		ESRS S1-8 GRI 2-30
S1-9	Diversiteitsindicatoren	Mens en maatschappij	ESRS S1-9 GRI 405-1
S1-13	Indicatoren voor opleiding en ontwikkeling van vaardigheden	Opleiding en ontwikkeling	ESRS S1-13 GRI 404-1
S1-14	Gezondheids- en veiligheidsindicatoren	Gezondheid en veiligheid	ESRS S1-14 GRI 403-1

5. Governance

Binnen het thema 'Business conduct' (ESRS G1) is rapportage vereist over de volgende punten:

Thema		Toelichting en meetpunten	Referentie
ESRS 2 GOV-1	De rol van de bestuurlijke, toezichhoudende en beheersorganen	Een echte coöperatie	ESRS 2 GOV-1 GRI 2-9, 2-12
ESRS 2 IRO-1	Beschrijving van de processen om materiële effecten, risico's en mogelijkheden vast te stellen en te beoordelen	Aanpak duurzaamheidsverslag	ESRS 2 IRO-1 GRI 2-25
G1-1	Bedrijfscultuur en bedrijfsbeleid	Aantrekkelijke werkgever	ESRS G1-1
G1-2	Beheer van relaties met leveranciers	Partnerschap met de telers	

MVO-expertise en copywriting @ slidingdoors

Maatschappelijke zetel BelOrta cv

Mechelsesteenweg 120
B-2860 Sint-Katelijne-Waver
T +32 15 55 11 11

Afdeling Borgloon

Kernielerweg 59
B-3840 Borgloon
T +32 12 67 01 00

Afdeling Zellik

Zone 4, Broekooi 100
B-1730 Asse
T +32 2 481 08 88

BTW BE 0848.973.395
RPR Antwerpen, afd. Mechelen
info@belorta.be
www.belorta.be